

ŠOLSKI CENTER VELENJE
ELEKTRO IN RAČUNALNIŠKA ŠOLA
Trg mladosti 3, 3320 Velenje

MLADI RAZISKOVALCI ZA RAZVOJ ŠALEŠKE DOLINE

RAZISKOVALNA NALOGA

TURISTIČNA INFO TOČKA NA SPLETU

Tematsko področje: Aplikativni inovacijski predlogi in projekti

Avtorja:
Marko Zabreznik, 4.letnik
Jan Obu, 3.letnik

Mentor: Iztok Osredkar, inž. elektronike

Velenje, 2009

Raziskovalna naloga je bila ustvarjena na Šolskem centru Velenje, Elektro in računalniška šola

Mentor: Iztok Osredkar, inž. elektronike

Datum predstavitve:

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

- ŠD ŠC Velenje, elektro in računalniška šola – 2008/09
- KG TIC / Kiosk / TIC Kiosk / Turizem / Odprta koda /
- AV ZABREZNIK, Marko in OBU, Jan
- SA OSREDKAR, Iztok
- KZ
- ZA
- LI 2009
- IN TURISTIČNA INFO TOČKA NA SPLETU
- TD RAZISKOVALNA NALOGA
- OP
- IJ SL
- Jl sl
- AI Turizem je pomembna gospodarska panoga, ki zasluži vso pozornost. Slovenija je zaradi geografske razgibanosti zanimiva turistična destinacija in lahko ponudi tudi zahtevnejšim turistom zanimive počitnice. Za turista je pomembno, da lahko pride do ustreznih informacij, preden se odloči za obisk določene turistične zanimivosti. Obstoječo ponudbo smo želeli v nalogi dopolniti z elektronskimi kioski na dotik. TIC kiosk je naprava namenjena turistom za enostavnejše načrtovanje potovanj. Na TIC kiosk točki lahko na hiter in enostaven način turisti zvedo veliko o zanimivostih določenega kraja. Na trgu je nekaj ponudb, ki pa ne združujejo vseh modernih IK tehnologij. Naša želja je bila, povezati tehnologije v obliko, ki bo ponudila turistom širše možnosti za orientacijo in spoznavanje krajev, ki jih obiskujejo. Dodatna možnost, ki smo jo želeli izkoristiti, je področje odprte kode, in izdelati produkt, ki bo cenovno ugoden in bo omogočal nadaljnji razvoj. Sistem smo razdelili na dva dela. V prvem delu smo želeli razviti ustrezno tehnično osnovo za delovanje kioska, drugi del je bil namenjen vsebinam. Ker nam spletne tehnologije ponujajo pestro izbiro možnosti, smo se odločili, da vsebinski del izdelamo v spletni tehnologiji in v sistem vključimo znane rešitve, kot je Google map in Points of Interest (POI). Vzdrževanje in dopolnjevanje je enostavno in hitro. Prednost je tudi v širši možnosti uporabe, ker so podatki poleg stacionarnih kioskov na razpolago preko spleta. Sistem seveda ni namenjen samo turističnim terminalom, ampak obstaja možnost uporabe tudi kot vstopna točka v vsako ustanovo, kjer obiskovalec potrebuje osnovne informacije, četudi ni prisotno osebje.

KEY WORDS DOCUMENTAION

- ND ŠC VELENJE, ELETRIC AND COMPUTING SCHOOL 2008/09
- CX TIC / Kiosk / TIC Kiosk / Tourism / Open Source /
- AU ZABREZNIK, Marko in OBU, Jan
- AA OSREDKAR, Iztok
- PP
- PB ŠC VELENJE, ELETRIC AND COMPUTING SCHOOL
- PY 2009
- TI Tourist information spot on the internet
- DT RESEARCH WORK
- NO
- LA SL
- AL sl
- AB Tourism is very important for the development of a certain country. Slovenia is a very interesting destination because of its variety and diversity which enables it to offer interesting holidays even to a very demanding tourist.
When a tourist comes to a foreign place, he needs useful information about that place, so that he can decide better where to go and which interesting places or sights to see. We have decided to add an electronic kiosk to the existing offer, thus putting together all the information about a specific place. It works on a touch screen, so it is very easy to use. It enables us also to find a map of the city, the latest news, the tourist offer or even to send an electronic postcard.
We have divided our work into two parts, on hardware and software. We used only the open source programs and applications. For hardware we had to find a smaller PC, a monitor and a touch screen. This kiosk is not useful for tourism only. We can use it as an entrance point in every building or institution.

Kazalo vsebine

1. UVOD.....	1
1.1. Hipoteza.....	1
2. PREGLED STANJA TEHNIKE.....	2
2.1. Kiosk Turistično Informacijskega Centra TIC Velenje.....	2
2.1.1. Primerne lastnosti.....	2
2.1.2. Neprimerne lastnosti.....	2
2.1.3. Povzetek.....	2
2.2. Javno dostopni računalniki Konigunde, Šolska Knjižnica Šolskega centra Velenje.....	3
2.2.1. Primerne lastnosti.....	3
2.2.2. Neprimerne lastnosti.....	3
2.2.3. Povzetek.....	3
2.3. Povzetek.....	3
3. CILJI, METODE RAZISKOVANJA.....	4
3.1. Cilji.....	4
3.2. Metoda raziskave.....	4
4. Rezultati in razprava.....	6
4.1. Strojna oprema.....	6
4.1.1. Osebni računalnik.....	6
4.1.2. Zaslon na dotik.....	6
4.2. Operacijski sistem – Distribucija Linux-a Kubuntu.....	6
4.2.1. Namestitev.....	7
4.2.1.1. Kje ste?.....	9
4.2.1.2. Postavitev tipkovnice.....	9
4.2.1.3. Pripravite prostor na disku.....	10
4.2.1.4. Kdo ste?.....	10
4.2.1.5. Pripravljeno za namestitev.....	11
4.2.2. Gonilniki.....	12
4.2.3. Nastavitve.....	13
4.3. Posredovalec informacij – Brkljalnik Mozilla Firefox.....	13
4.3.1. Dodajanje Vtičev.....	13
4.3.2. Odstranjevanje Dodatkov.....	14
4.3.3. Izdelava Vtičev.....	15
4.3.4. R-Kiosk.....	15
4.3.5. FxGrounded.....	16
4.3.6. FxKeyboard.....	18
4.4. Izvor informacij – Spletni portal Joomla!.....	18
4.4.1. Namestitev Joomla.....	19
4.4.1.1. Priprava mape za namestitev.....	19
4.4.1.2. JEZIK.....	20
4.4.1.3. Pred namestitveno preverjanje.....	21
4.4.1.4. Licenca.....	21
4.4.1.5. Baza podatkov.....	22
4.4.1.6. FTP nastavitve.....	22
4.4.1.7. Nastavitve.....	23
4.4.1.8. Zaključek.....	23
4.4.2. Nameščanje razširitev v Joomla.....	25
4.4.3. Dodajanje prispevkov.....	27

4.4.3.1. Dodajanje prispevka za novice.....	27
4.4.3.2. Brisanje prispevka.....	29
4.4.4. Urejanje večjezičnosti.....	30
4.4.5. Izdelava modulov za Joomla.....	32
4.4.6. mod_joomkey.....	33
4.4.7. mod_jomscreensave.....	33
4.4.8. jWeather.....	34
4.4.9. Time Zone Clock.....	34
4.4.10. Pridobitev Google API ključa za razširitev YooMaps.....	35
4.4.11. YooMaps.....	37
4.4.11.1. Premikanje po zemljevidu.....	38
4.4.11.2. Različni načini pogledov.....	39
4.4.11.3. Dodajanje točk na zemljevidu.....	40
4.4.11.4. Končni izdelek.....	41
4.4.12. Razglednice.....	42
4.4.13. Priprava predloge.....	44
4.4.13.1. Izdelava Gumbov.....	44
4.4.13.2. Postavitev gumbov.....	46
5. ZAKLJUČEK.....	47
6. POVZETEK.....	49
7. ZAHVALA.....	50
8. PRILOGE.....	51
8.1. FxKeyboard.....	51
8.1.1. chrome.manifest.....	51
8.1.2. install.rdf.....	51
8.1.3. overlay.js.....	52
8.1.4. overlay.xul.....	54
8.2. FxGrounded.....	55
8.2.1. install.rdf.....	55
8.2.2. chrome.manifest.....	56
8.2.3. overlay.js.....	56
8.2.4. overlay.xul.....	59
8.3. mod_joomkey.....	59
8.3.1. mod_joomkey.css.....	59
8.3.2. mod_joomkey.de-DE.js.....	61
8.3.3. mod_joomkey.en-GB.js.....	61
8.3.4. mod_joomkey.js.....	61
8.3.5. mod_joomkey.php.....	65
8.3.6. mod_joomkey.sl-SI.js.....	66
8.3.7. mod_joomkey.xml.....	66
8.4. mod_screensave.....	67
8.4.1. mod_screensave.js.....	67
8.4.2. mod_screensave.php.....	69
8.4.3. mod_screensave.xml.....	71
8.5. Javascript za postavitev gumbov.....	73
9. Viri in literatura.....	75

Kazalo slik

Slika 1: Namestitev Linuxa - Izbira jezika.....	7
Slika 2: Namestitev Linuxa - Izbira možnosti.....	7
Slika 3: Namestitev Linuxa - Zaslonka slika poteka nameščanja sistema.....	8
Slika 4: Začetek namestitve Linuxa - Klik na ikono za namestitev.....	8
Slika 5: Namestitev Linuxa - Nameščanje in zagon namizja.....	8
Slika 6: Namestitev Linuxa - Prvi korak.....	8
Slika 7: Namestitev Linuxa - Kje ste?.....	9
Slika 8: Namestitev Linuxa - Postavitev tipkovnice.....	9
Slika 9: Namestitev Linuxa - Pripravite prostor na disku.....	10
Slika 10: Namestitev Linuxa - Kdo ste?.....	10
Slika 11: Namestitev Linuxa - Pripravljeno za namestitev 1.....	11
Slika 12: Namestitev Linuxa - Pripravljeno za namestitev 2.....	11
Slika 13: Namestitev Linuxa - Ustavljanje sistema.....	12
Slika 14: Odstranjevanje Ikon z namizja.....	13
Slika 15: Zagon ukaza v konzoli.....	13
Slika 16: Končana namestitev dodatka za Firefox.....	14
Slika 17: Začetek namestitve dodatka za Firefox.....	14
Slika 18: Odstranjevanje dodatkov - Začetek.....	14
Slika 19: Odstranjevanje dodatkov - Konec.....	15
Slika 20: FxGrounded.....	16
Slika 21: FxKeyboard.....	18
Slika 22: Namestitev Joomla - Izbira jezika.....	20
Slika 23: Namestitev - Prednamestitveno preverjanje.....	21
Slika 24: Namestitev Joomla - Licenca.....	21
Slika 25: Namestitev Joomla - Baza podatkov.....	22
Slika 26: Namestitev Joomla - FTP nastavitve.....	22
Slika 27: Namestitev Joomla - Nastavitve.....	23
Slika 28: Namestitev Joomla - Zaključek.....	23
Slika 29: Namestitev Joomla - Končni izgled.....	24
Slika 30: Nameščanje razširitev v Joomla.....	25
Slika 31: Nameščanje razširitev v Joomla - Nalaganje in iskanje datoteke.....	25
Slika 32: Nameščanje razširitev v Joomla - Upravitelj modulov.....	26
Slika 33: Nameščanje razširitev v Joomla - Omogočanje modula.....	26
Slika 34: Joomla - Prijava v administracijo.....	27
Slika 35: Joomla - Nadzorna plošča.....	27
Slika 36: Joomla - Prispevki.....	28
Slika 37: Joomla - Urejanje prispevka.....	28
Slika 38: Joomla - Brisanje prispevka 1.....	29
Slika 39: Joomla - Brisanje prispevka 2.....	29
Slika 40: Joomla - Brisanje prispevka 3.....	29
Slika 41: Joomla - Joom!Fish.....	30
Slika 42: Joomla - Joom!fish izbiranje prispevka za prevajanje.....	30
Slika 43: Joomla - Joom!fish prevajanje.....	31
Slika 44: Joomla - Joom!fish objavljanje prispevka.....	31
Slika 45: Struktura Joomla modulov.....	32
Slika 46: Joomkey - Slovenska tipkovnica.....	33
Slika 47: Joomkey - Angleška tipkovnica.....	33

Slika 48: Joomkey - Nemška tipkovnica.....	33
Slika 49: jWeather.....	34
Slika 50: Time Zone Clock.....	34
Slika 51: Google Maps API.....	35
Slika 52: Google Maps API 2.....	36
Slika 53: YooMaps 1.....	37
Slika 54: YOOmaps - Premikanje po zemljevidu.....	38
Slika 55: YOOmaps - Satelitski pogled.....	39
Slika 56: YOOmaps - Hibridni pogled.....	39
Slika 57: YOOmaps - Dodajanje točk na zemljevidu.....	40
Slika 58: YOOmaps - urejanje točke na zemljevidu.....	40
Slika 59: YOOmaps - Kočni izdelek.....	41
Slika 60: Razglednice.....	42
Slika 61: Razglednice - Izbira razglednice.....	42
Slika 62: Razglednice - Predogled.....	43
Slika 63: Razglednice - Izpolnjevanje podatkov.....	43
Slika 64: Izdelava gumbov - Priprava elipse.....	44
Slika 65: izdelava gumbov - Velikost roba.....	44
Slika 66: Izdelava gumbov - Lastnosti pisave.....	45
Slika 67: Izdelava gumbov - Ustvarjanje napisa.....	45
Slika 68: Izdelava gumbov – Senca.....	45
Slika 69: Izdelava gumbov - Končni izdelek.....	45
Slika 70: Kiosk, Odprt.....	48
Slika 71: Kiosk. Zaprt.....	48
Slika 72: FxKeyboard.....	51
Slika 73: FxGrounded.....	55
Slika 74: Joomkey.....	59
Slika 75: Ohranjevalnik zaslona.....	67
Slika 76: Gumbi postavljeni v krogu.....	73
Slika 77: Elektronska informacijska točka E-kiosk.....	77

1. UVOD

Vsak kraj ima znamenitosti, ki nas pritegnejo, posebnosti, katerih ne najdemo drugje in druge, praktične razloge, da ta kraj obiščemo. A kaj, ko so te reči pogosto odročne (potencialnemu) obiskovalcu. Pri tem nam lahko pomagajo in nas usmerjajo ostali obiskovalci, mogoče boljši poznavalci tega kraja za katere še zdaleč ni nujno, da nam lahko pomagajo.

Za prave informacije se seveda lahko obrnemo na zato ustanovljene organe. V primeru bolnišnice informacije, šole imajo vratarje in tajništva, mesta pa tako imenovane Turistično Informacijske Centre. Vsak od teh pa je seveda omejen na uslužbence le teh in na pisne vire prisotne v obliki plakatov ali zloženk.

V primeru da pridemo ob pozni uri ali drugem neprimernem trenutku in so prostori namenjeni informiranju obiskovalcev zaprti smo odvisni le od plakata, ki visi za steklom in izpisom delovnih ur poleg vrat.

Tako nastane želja po učinkovitem dostavljanju vseh podatkov vsakemu, ki jih potrebuje in ob vsakem času. Porodi se ideja po rešitvi, ki se sama ponuja v času informacijske dobe, Internet.

Ali lahko povežemo računalnik v globalni splet in ga izpostavimo vplivom zunanjega sveta ter zagotovimo uporabnost sistema večini obiskovalcev ?

1.1. Hipoteza

1. Poiskati obstoječe rešitve na področju kioskov.
2. Poiskati prednosti in slabosti obstoječih rešitev.
3. Združiti prednosti obstoječih rešitev in odpraviti njihove slabosti.
 - Postaviti cenovno ugodno e-informacijsko točko.
 - Uporabnikom ponuditi funkcionalno prijazen in vsebinsko zanimiv sistem.
 - Implementacija modernih internetnih tehnologij.
 - Ustrezno varovanje strojne in programske opreme.
 - Enostavna uporaba.
 - Enostavna administracija prijazna do uporabnika.
 - Prilagodljiv sistem, ki administratorju omogoča enostavne in hitre spremembe na sistemu.
 - Sistem, ki bo neodvisen od operacijskega sistema in bo uporabniku ponudil svobodno izbiro.
 - Možnost dostopa do informacij neodvisno od lokacije.

2. PREGLED STANJA TEHNIKE

Kot primer smo vzeli obstoječa sistema, ki sta sicer podobna zahtevi a ne rešujeta zastavljenih ciljev v celoti (opisana sta v nadaljevanju). Vsak sistem smo analizirali in povzeli lastnosti, ki nam ustrezajo in tiste, ki nam ne. Sistema sta bila dobro preizkušena z več letnim delovanjem v korist javnosti, zaradi česar sta zelo primerna subjekta.

2.1. Kiosk Turistično Informacijskega Centra TIC Velenje.

Sistem stoji zunaj TIC-a, ki se nahaja v Rdeči dvorani, poleg glavne avtobusne postaje Velenje.

Glavne lastnosti razporedimo na dva dela, pozitivne in negativne relativno na naš problem.

2.1.1. Primerne lastnosti

- Lokacija: zunanji prostori, dostopno brez prijave in brez nadzornikov.
- Strojna oprema: brez premikajočih delov je zelo odporna na vreme in vandale.
- Strojni uporabniški vmesnik: zaslon na dotik.
- Neprekinjena uporaba sistema.

2.1.2. Neprimerne lastnosti

- Omejen vmesnik: Preko strani je možen le prehod iz ene na drugo.
- Omejena jezikovna podpora: Strani so napisane le v najpogostejših jezikih.
- Premalo vsebine: Vsebina je prisotna na sami enoti, torej je količina le teh omejena.
- Stara vsebina: Posodabljanje vsebine je težko, zamudno delo.
- Zakrnel operacijski sistem: Zaradi občutljivosti na viruse ga le težka priključimo na splet brez strahu pred virusi, dodatna varnost pa zvišuje stroške.
- Cena: Zaradi navedenih zgornjih težav je posledično problem tudi visoka cena izvedbe.

2.1.3. Povzetek

Zelo dobro izvedena strojna podpora a neprimerna programska oprema. To omejuje uporabnika in zato ni popolnoma primerno za naše potrebe.

2.2. Javno dostopni računalniki Kunigunde, Šolska Knjižnica Šolskega centra Velenje

2.2.1. Primerne lastnosti

- Dostop do interneta: omogoča neomejen dostop do informacij na svetovnem spletu.
- Pomoč nadzornika.

2.2.2. Neprimerne lastnosti

- Nujna uporaba miške in tipkovnice: to za zunanjo uporabo ni primerno.
- Nadzor zaposlenih ustanove: ob vsakem trenutku mora biti prisoten nadzornik nad računalniki, uporaba omejena na prisotnost le tega.
- Omejena zasebnost: glede na postavitev sistema je zasebnost le navidezna

2.2.3. Povzetek

Omogoča popoln dostop do vseh vsebin a je omejen na prisotnost uslužbenca.

2.3. Povzetek

Oba sistema imata lastnosti, katere skupno, bi pomagale rešiti naš problem in potrditi našo hipotezo.

Veliko tehnologije torej že obstaja za doseg cilja, a kar nam manjka je način povezave le teh.

3. CILJI, METODE RAZISKOVANJA

Glavni cilj naloge je postavitve sistema, namenjenega delovanju na prostem brez nadzora in dostopno vsem ljudem na cenovno ugoden način.

3.1. Cilji

- Strojna oprema, namenjena in primerna zunanji uporabi brez premikajočih in odstranljivih delov, ki je poleg omenjenega tudi enostavna za uporabo.
 - Zaslon na dotik
 - Vodo tesno zaprto ohišje
- Operacijski sistem
 - primeren strojni opremi
 - posodobljen in nerazgradljiv
 - cenovno ugoden
- Posredovalec informacij
 - Odprto kodni brkljalnik
 - uporaben vmesnik, primeren zaslonu na dotik
- Izvor informacij:
 - Glavna spletna stran, ki služi kot portal, namenjen določenemu sistemu in nosi povezave skladne z nameni le tega.
 - Možnost uporabe istega vira za več sistemov.
 - Portal dostopen celotnemu spletu, ki nosi enake informacije kot sam sistem, kar omogoča uporabniku da se seznanji z njim že pred samim fizičnim obiskom kioska.
 - Enostavno upravljanje z vsebino.
- Zmernost sistema:
 - po-nastavljanje sistema za vsakega novega obiskovalca, kar omogoča enako izkušnjo vsakemu, ne glede na prejšnjega uporabnika

3.2. Metoda raziskave

Kot metodo raziskave bomo uporabili lastno izkušnjo uporabe sistema, izkušnje prejšnjih sistemov in dejanski preizkus sistema v praksi, kot informacijska točka na vsaj dveh mestih. Povratne informacije od uporabnikov, ki bodo uporabljali sistem, bomo uporabili za popravke in nadgradnjo informacijskih točk.

Vsak predlog in pripombo bomo ustrezno dokumentirali. Prav tako se bojo upoštevale želje povpraševalca za zahtevan sistem.

Za testna primera smo si izbrali

- Kiosk TIC Velenje, kateri bo imel povezave na turistično zanimive kraje in zemljevid
- Kiosk Energetskega inženiringa na Šolskem centru Velenje, ki bo imel povezave na temo porabe energije v šolskih prostorih, ekologijo in alternativnim virom energije.

4. Rezultati in razprava

Za doseg cilja smo uporabili programsko opremo, ki je bila že pripravljena in jo združili v funkcionalno celoto. Potrebne so bile posodobitve in razvoj dodatnih funkcionalnih in varnostnih dodatkov ter povezava teh v funkcionalno uporabno celoto.

Končan sistem je tako sestavljen iz več delov povezanih v skupno uporabno celoto.

4.1. Strojna oprema

4.1.1. Osebni računalnik

Uporabili smo osebni računalnik z izredno majhnim ohišjem. Zaradi majhne oblike računalnika je celoten sistem kioska majhen in tako primeren za montažo na omejenih površinah.

4.1.2. Zaslona na dotik

1. Uporovni
2. Induktivni
3. Kapacitivni

Dodan je ustrezen vmesnik za povezavo z osebnim računalnikom preko USB vmesnika. Vmesnik skrbi za povezljivost in ustrezno obliko podatkov za nadaljnjo obdelavo in upravljanje kioska.

4.2. Operacijski sistem – Distribucija Linux-a Kubuntu

Operacijski sistem smo skrbno izbrali iz množice možnosti alternativnih operacijskih sistemov. Za distribucijo Kubuntu smo se odločili na podlagi širokega kroga uporabnosti, prepoznavnosti in podpori tako strojni opremi kot programski opremi. Zaradi ustreznega krmiljenja zaslona na dotik smo se odločili za namizje KDE. Izbrali smo stabilno različico namizja KDE z najnovejšo različico distribucije Kubuntu 8.10. Sistem smo namestili skrbno z izbiro najnujnejše programske opreme, tako da sistem ni obremenjen po nepotrebnem. V nadaljevanju je opis in ustrezne nastavitve sistema.

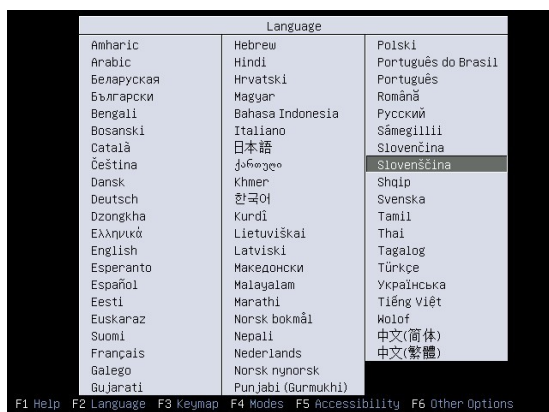
4.2.1. Namestitev

Namestitev se začne tako, da vstavimo zgoščenko v računalnik, na kateri je Kubuntu. Pomembno je, da se zagon računalnika v boot meni-ju v BIOS-u nastavi CD-ROM na prvo mesto. Ob zagonu zgoščenske, nas vodena namestitev najprej vpraša, v katerem jeziku želimo imeti namestitev. Imamo možnost izbire slovenskega jezika.

V naslednjem koraku imamo možnost, da zaženemo živo distribucijo (Preizkusi Kubuntu brez sprememb sistema) ali pa začnemo s takojšnjo namestitvijo. V tem primeru izberemo prvo možnost, saj lahko kasneje zaženemo namestitev.

Imamo še druge možnosti:

1. Preglej zgoščenske za poškodbami – lahko se prepričamo, da med namestitvijo ne bo prišlo do napak zaradi zgoščenske,
2. Preveri delovni pomnilnik - požene se program, ki temeljito pregleda RAM pomnilnik za morebitne poškodbe. Možnost je koristna, če zaradi nestabilnosti sistema želite preveriti veljavnost RAM pomnilnika.
3. Zaženi s prvega trdega diska - konča namestitveni meni in prične z nalaganjem sistema, ki je že nameščen na trdem disku.

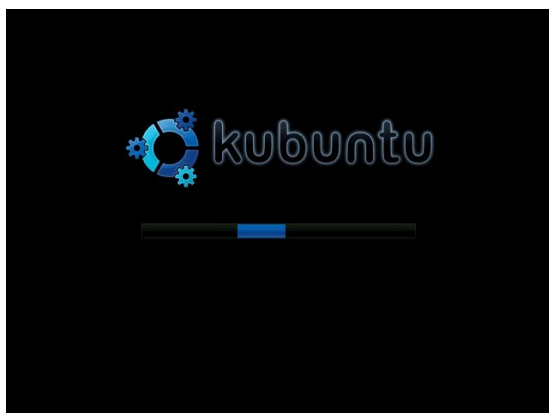

Slika 2: Namestitev Linuxa - Izbira jezika

Slika 1: Namestitev Linuxa - Izbira možnosti

Ob zagonu žive distribucije, se pojavi namizje, kot pri nameščenem Kubuntu različici. Pred začetkom nameščanja lahko preverimo kaj nam sistem ponuja, vendar vse našo delo, ki ga bomo opravili bo izgubljeno ob ponovnem zagonu računalnika, dokler operacijski sistem ne bo nameščen na trdi disk. V živi distribuciji dela vse veliko počasneje, saj gonilniki niso nameščen in vse podatke je potrebno prebrati iz zgoščenske (Branje iz zgoščenske je počasnejše kot pa branje iz trdega diska). Namestitev na trdi disk začnemo z klikom na gumb Install (Namesti).

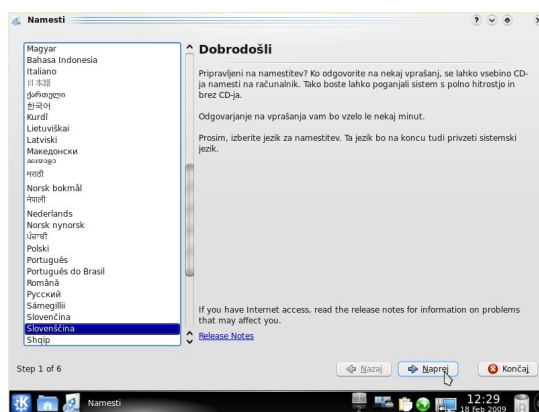
Slika 3: Namestitev Linuxa - Zaslonska slika poteka nameščanja sistema

Slika 4: Začetek namestitve Linuxa - Klik na ikono za namestitev

Slika 5: Namestitev Linuxa - Nameščanje in zagon namizja

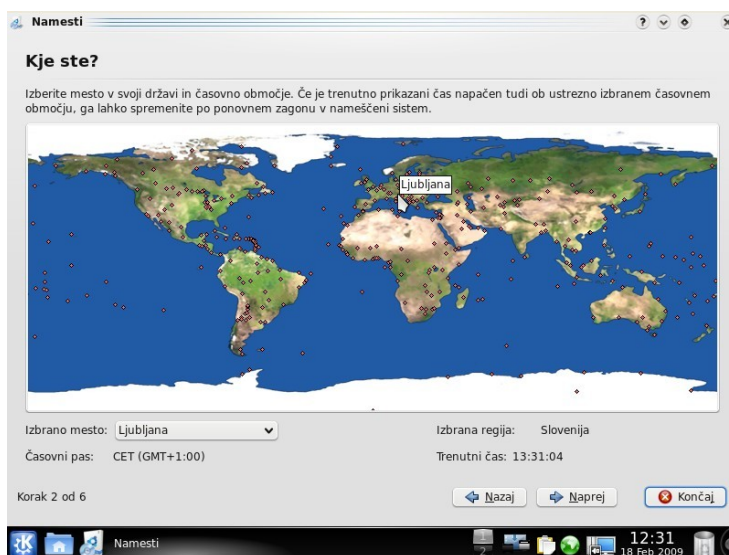
Slika 6: Namestitev Linuxa - Prvi korak

Pojavi se novo okno in sistem za vodeno namestitev. Zaradi vodene namestitve je le ta enostavna. Sledimo korakom in zapišemo zahtevane podatke.

Ob zagonu namestitve je potrebno najprej izbrati jezik, izbrani jezik bo nameščen kasneje tudi na trdi disk. Tudi v tem primeru lahko izberemo slovenščino. Nato kliknemo naprej.

4.2.1.1. Kje ste?

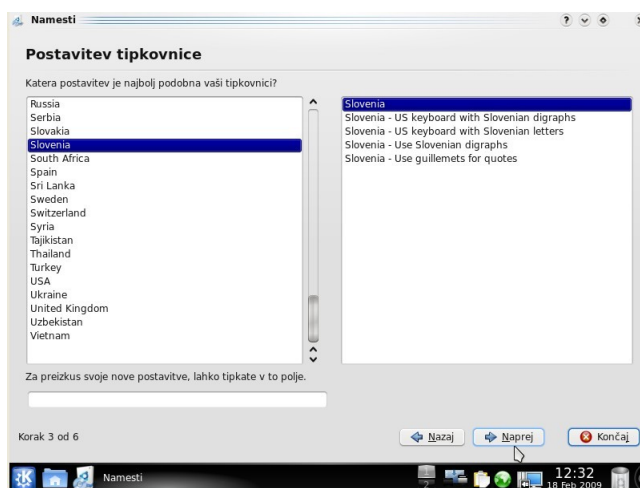
V drugi korak nastavimo kraj oziroma državo bivanja. To je potrebno zato, da bo čas pravilno nastavljen. V Sloveniji je GMT +1:00 (GMT - Greenwich Mean Time). Po nastavitvi lahko nadaljujemo.

Slika 7: Namestitev Linuxa - Kje ste?

4.2.1.2. Postavitev tipkovnice

V tretjem koraku je potrebno izbrati pravo tipkovnico. V primeru napačne izbire, se lahko zgodi da bodo znaki na tipkovnici pomešani. Da se prepričamo o pravilnem delovanju, je v spodnjem delu prostor za preizkus tipkovnice.

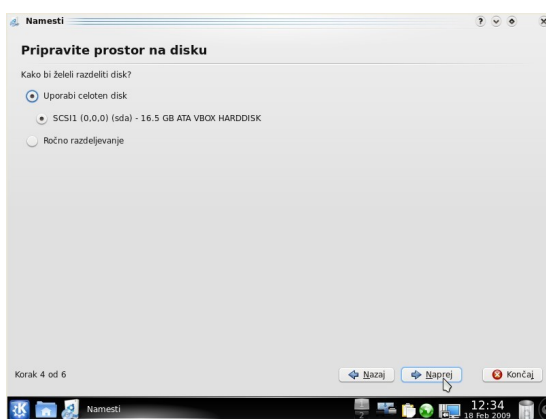
Slika 8: Namestitev Linuxa - Postavitev tipkovnice

Opomba: znaki kot so @, \, [, { ... lahko dosežemo s kombinacijo Alt Gr + tipka na kateri je narisani znak, ni pa možno s kombinacijo Alt + Ctrl namesto Alt Gr.

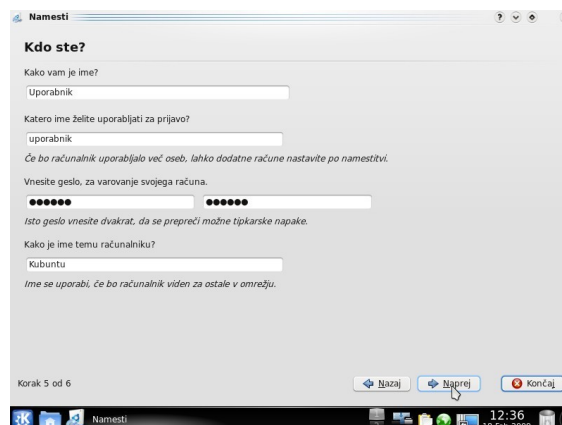
4.2.1.3. Pripravite prostor na disku

Četrty korak je izbira diskov, kjer bo nameščen Kubuntu. Lahko uporabimo celoten disk, ali sami razdelimo disk na posamezne razdelke (particije). V primeru da že imamo nameščen drug operacijski sistem, se nam ponudi možnost, kjer hitro in enostavno razdelimo disk za oba operacijska sistema (drug operacijski sistem ostane nedotaknjen). Ko smo zadovoljni z izbiro diskov lahko kliknemo naprej.

Opomba: pri ročnem razdeljevanju moramo paziti, da ustvarimo poleg razdelka kamor se bo namestil Kubuntu, tudi SWAP razdelek (SWAP – navidezni pomnilnik na trdem disku). Priporočljivo je da je velikost razdelka dvakrat večja kot pa imate RAM pomnilnika v računalniku. Če ne izberete Ročnega razdeljevanja, se ta razdelek ustvari sam.

Slika 10: Namestitev Linuxa - Pripravite prostor na disku

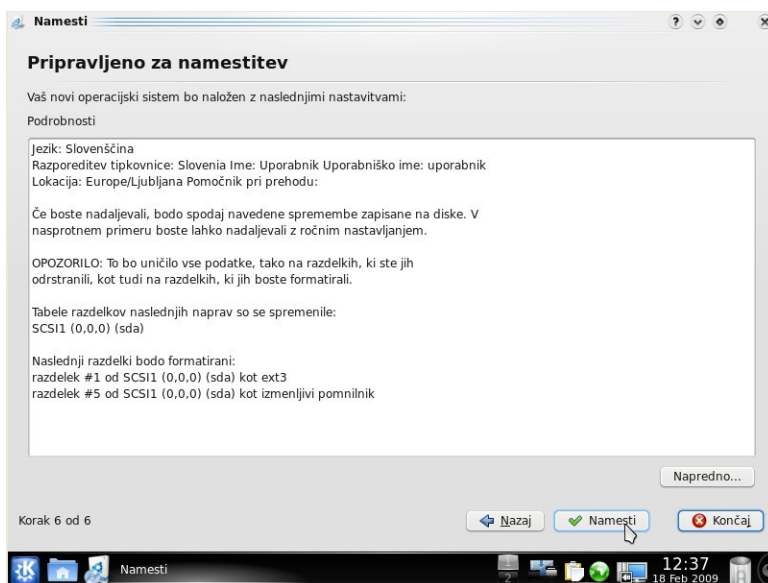

Slika 9: Namestitev Linuxa - Kdo ste?

4.2.1.4. Kdo ste?

V prvo polje je potrebno vpisati vaše ime. V drugo polje se samodejno prepiše vaše ime, vendar lahko to polje spremeniti. To ime je potrebno ob zagonu Kubuntu-ja. Tretjo in četrto polje sta za geslo in potrditev gesla. Ob prijavi v Kubuntu, je potrebno poleg imena za prijavo, vnesti tudi geslo. Peto polje je ime našega računalnika. V primeru da se računalnik poveže v omrežje, je to ime vidno na spletu.

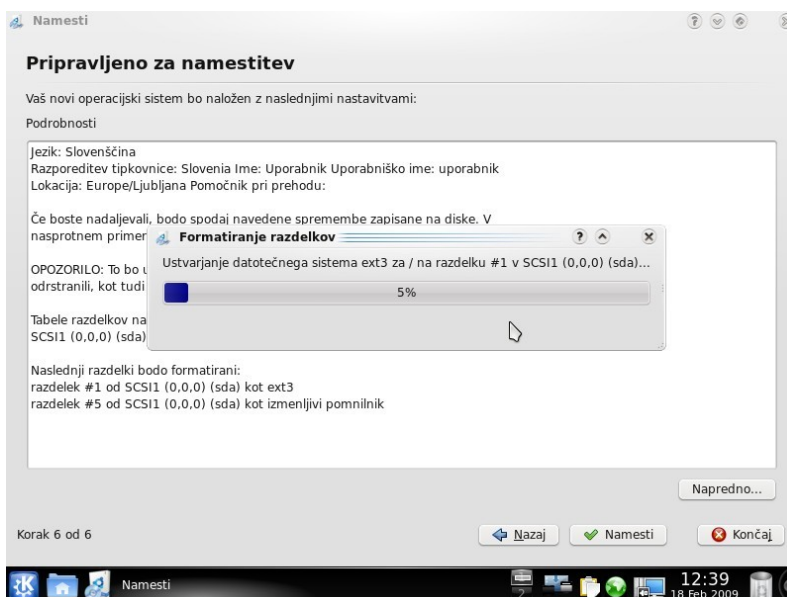
4.2.1.5. Pripravljeno za namestitev

Slika 11: Namestitev Linuxa - Pripravljeno za namestitev 1

Pokaže se krajše poročilo naših nastavitvev. Če se z nastavitvami strinjamo lahko kliknemo Namesti. Tu je zadnja točka od koder se še lahko vrnemo in popravimo morebitne napačne izbire.

Namestitev se je začela in lahko traja nekaj časa. Ker teče Kubutnu kot živa distribucija, je potrebno imeti zmogljivejši računalnik. Če želimo nadaljevati z uporabo operacijskega sistema, bo računalnik med namestitvijo delal veliko počasneje, zato je najbolje, da na računalniku ta čas nič ne počnemo.

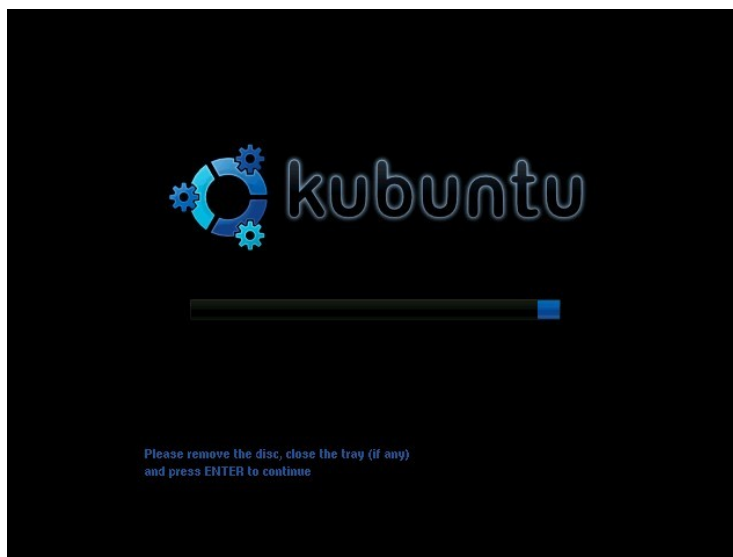

Slika 12: Namestitev Linuxa - Pripravljeno za namestitev 2

Na oknu ki se je pojavilo ob začetku nameščanja Kubuntu, lahko spremljamo kaj se trenutno dogaja oziroma Namešča.

Sistem je nameščen in ga je potrebno ponovno zagnati. Lahko še vedno nadaljujemo s preizkušanjem žive distribucije.

Med zaustavitvijo sistema nas sistem obvesti, da odstranimo zgoščeno iz računalnika.

Slika 13: Namestitev Linuxa - Ustavljanje sistema

Ko smo to storili pritisnemo Enter. V primeru da zgoščenske nismo odstranili se bo ponovno zagnala namestitev iz zgoščenske.

Po ponovnem zagonu, se bo zagnal Kubuntu iz trdega diska.

4.2.2. Gonilniki

Vsi gonilniki se namestijo med nameščanjem sistema. Namestiti je potrebno samo gonilnik za zaslon na dotik, katerega dobimo na spletu. Ob nameščanju se držimo navodil za namestitve, ki so priložena.

V našem primeru so to gonilniki TouchKit, katere smo dobili na strani

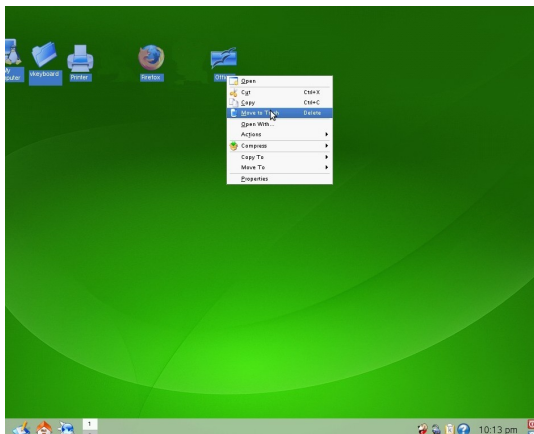
<http://files.nullstate.com/uploads/TouchKit-2.05.2230-32b-k26.tar.gz>

Namestitev je popolnoma samodejna, tako je potrebno le od-pakirati stisnjeno datoteko in zagnati namestitveno datoteko setup.sh, ki vse opravi sama. Po namestitvi sistem ponovno zaženemo.

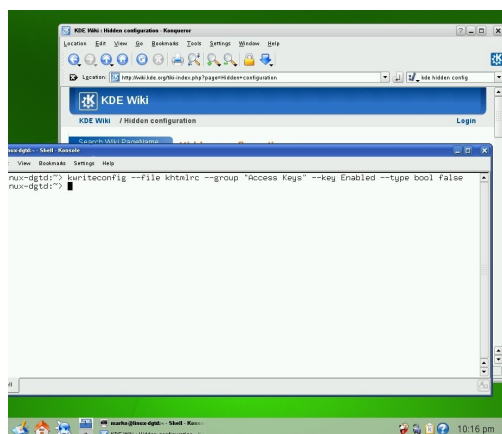
Nastavitev poteka preko vmesnika, ki ga zaženemo z ukazom TouchKit v konzoli.

4.2.3. Nastavitve

Ker Kubuntu običajno ponuja veliko več kot potrebujemo, z uporabo desnega menija vsak element posebej odstranimo z namizja.

Slika 14: Odstranjevanje Ikon z namizja

Slika 15: Zagon ukaza v konzoli

Bližnjico do brskljalnika Mozilla Firefox dodamo na namizje. Bližnjico dodamo tudi v datoteko /home/uporabnik/.kde/Autorun kjer je uporabnik in ime uporabnika, ki smo ga nastavili.

Za odstranitev ukazne vrstice v poženemo v konzoli ukaz:

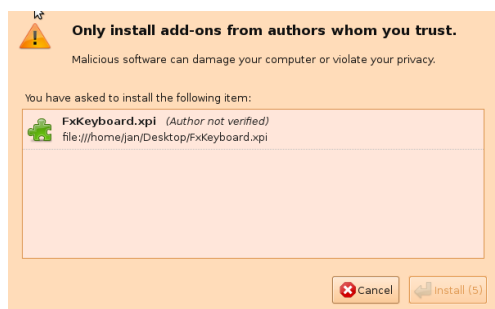
```
kwriteconfig --file ~/.kde/share/autostart/panel.desktop --group "Desktop Entry" --key Hidden true.
```

4.3. Posredovalec informacij – Brkljalnik Mozilla Firefox

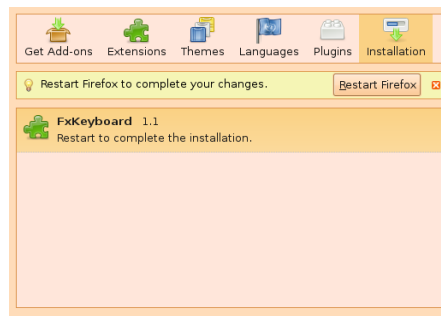
Mozilla Firefox je brezplačen, odprto kodni grafični spletni brskalnik, ki je na razpolago za več operacijskih sistemov in preveden v več svetovnih jezikov. Razvilo ga je podjetje Mozilla Corporation in prostovoljci.

4.3.1. Dodajanje Vtičev

Vtiče je možno nameščati na več načinov. Najlažji pot je ta, da gremo pod orodja (Tools) in izberemo Add-ons, in tam prek iskalnika poiščemo kar potrebujemo. Lahko pa pridobimo dodatek kot paketek. Za njegovo namestitev kliknemo nanj z desnim klikom in izberemo zagon s Firefox-om. Pojavi se okno kjer moramo počakati nekaj sekund da lahko kliknemo namesti.

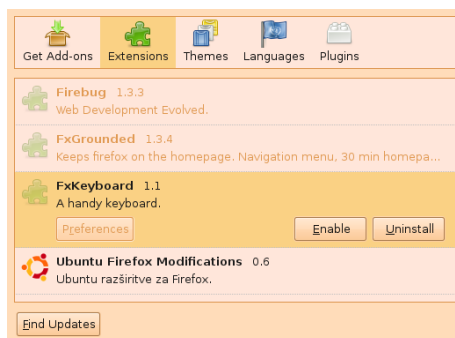
Slika 17: Začetek namestitve dodatka za Firefox

Slika 16: Končana namestitev dodatka za Firefox

Ko se namesti, moramo ponovno zagnati Firefox. Dokler tega ne storimo dodatek ne bo na voljo. Firefox se po ponovnem zagonu samodejno zažene.

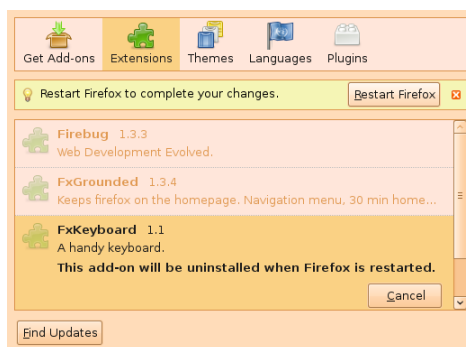
4.3.2. Odstranjevanje Dodatkov

Slika 18: Odstranjevanje dodatkov - Začetek

V kolikor dodatka ne želimo več uporabljati, ga lahko onemogočimo ali pa izbrišemo. Če ga onemogočimo, ostane nameščen, vendar ga Firefox ne uporablja več. To je dobro v kolikor ga ponovno potrebujemo, da ni potrebna ponovna namestitev, potrebno ga je le omogočiti nazaj. Če ga izbrišemo, je enako kot da ga nismo nikoli imeli in je potrebna ponovna namestitev za ponovno uporabo.

Odstranimo ga tako, da izberemo opcijo orodja in nato dodatki. V tem seznamu poiščemo zeleni dodatek in kliknemo gumb odstrani (Uninstall). Potrebna je potrditev odstranitve.

Slika 19: Odstranjevanje dodatkov -
Konec

Po končanem odstranjevanju je potreben ponoven zagon Firefox. Dokler tega ne storimo bo dodatek v uporabi.

4.3.3. Izdelava Vtičev

Firefox podpira enostavno izdelavo vtičev preko njegovega modularnega sistema oken in obrazcev. Za izdelavo vtičev je potrebno osnovno znanje xHTML, DOM in JavaScripta.

Firefox prepozna datoteke z končnico XPI kot vtič. Končnica se prebere kot „zippi“ in je, kot ime predlaga stisnjena datoteka .zip

Ker Firefox vse dele upravlja kot spletno stran, je mogoče zelo enostavno dodajati in spreminjati vse dele le tega. Posamezne dele lahko vidite na sliki (slika).

Za izdelavo vtičev smo za boljšo organizacijo in pregled uporabljali subversion. To je sistem za upravljanje z programsko kodo. Ta skrbi za vedno svež vir sprememb preko več računalnikov in zabeleži vse spremembe narejene na kodi.

4.3.4. R-Kiosk

R-Kiosk je dodatek (add-ons) za Mozilla Firefox, ki omogoča enostavno postavitve kioska. Odstrani vse menije in običajne zmogljivosti brskalnika razen prikaz same strani. Je zelo enostaven za namestitve, vendar je pred namestitvijo potrebno prebrati vsa navodila, zaradi posebnosti pri odstranitvi, v kolikor bo to potrebno. Ta vtič dobimo na spletni strani uradnih dodatkov za Firefox.

Za odstranitev dodatka je potrebna uporaba „SafeMode“ oziroma varnega načina zagona Firefox.

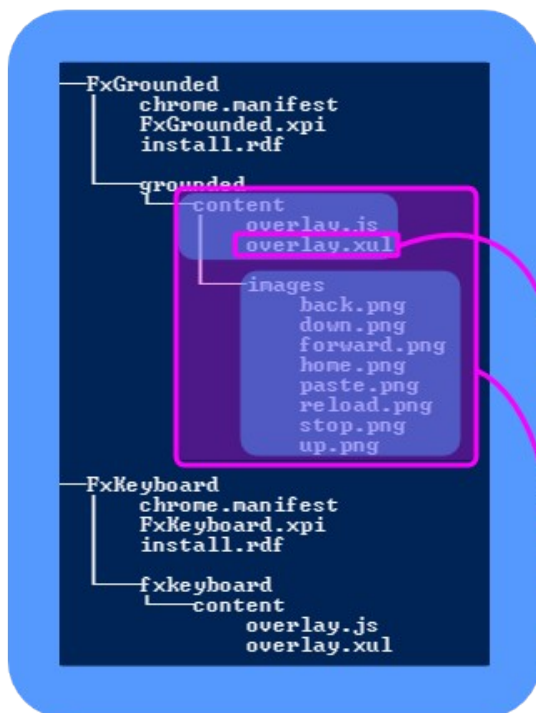
To naredimo tako, da v konzolo (Start -> run -> cmd) vnesemo „firefox –safe-mode in potem z prikazanim meniju zaženemo Firefox.

4.3.5. FxGrounded

Je dodatek za lažjo navigacijo po spletnih straneh, v primeru da uporabljamo zaslon na dotik. Omogoča vrnitev na domačo stran (lahko tudi samodejno po določenem času neaktivnosti kioska), osvežitev strani, ustavitev, premik na prejšnjo stran ali pa na naslednjo, lahko se pa tudi premikamo po strani navzgor oziroma navzdol. Ta vtič je bil razvit namenoma za ta projekt in je priložen tej dokumentaciji (v prilogi).

Slika 20: FxGrounded

FxGrounded.xpi

To je zaključena datoteka, ki vsebuje vse datoteke, ki so potrebne za vtič. Je tisti del ki ga končni uporabnik vidi in lahko namesti v Firefox

install.rdf

To je datoteka, ki vsebuje vse potrebno da Firefox zazna vtič in ga pravilno namesti na sistem. Vsebuje tudi vse podatke izvora vtiča in posodobitve le tega.

```
<em:id>fxkeyboard@rawdev.net</em:id>
<em:name>FxKeyboard</em:name>
<em:version>1.1</em:version>
<em:description>A handy keyboard.</em:description>
<em:creator>Marko Zabreznik</em:creator>
<em:aboutURL>http://www.rawdev.net</em:aboutURL>
<em:type>2</em:type>

<!-- Firefox -->
<em:targetApplication>
  <Description>
<em:id>{ec8030f7-c20a-4641-9b0a-13a3a9e97384}</em:id>
  <em:minVersion>2.0</em:minVersion>
```

chrome.manifest

```
content grounded grounded/content/
overlay chrome://browser/content/browser.xul chrome://grounded/content/overlay.xul
```

Ta datoteka vsebuje poti do konfiguracije, ki jih bo uporabljal brskljalknik za dostop do vtiča. Vse kar ni zapisano tukaj VTIČ NE BO MOGEL UPORABLJATI. Le tako lahko zagotovimo varnost dodatkov, ki jih vpeljemo v Firefox.

overlay.js

Ta datoteka vsebuje vso kodo, ki predstavlja srce vtiča. Po specifikaciji ni nujno potreben, je le tisti, ki smo ga izbrali v overlay.xul da je nosilec kode.

```
window.addEventListener("load", function()
{ FxGrounded.startUp(); }, false);
window.addEventListener("unload", function() {
try { window.clearInterval(this.Timer); } catch(ex) {}
}, false);

var FxGrounded = {
  startup: function() {
    var self = this;
    // get homepage
    var prefs = Components.classes["@mozilla.org/preferences-
service:1"].
      getService
```

overlay.xul

Ta datoteka vsebuje podatke, katere Firefox preslika v njegovo strukturo. Dodamo lahko kodo v vmesnik Firefoxa, ne pa na spletne strani ki jih prikazuje.

```
<?xml version="1.0"?>
<overlay id="groundedOverlay" xmlns="http://www.mozilla.org/
keymaster/gatekeeper/there_is_only_xul">
  <script type="application/x-javascript" src="chrome://
grounded/content/overlay.js"/>
  <toolbar>
    <toolbar style="height:50px" collapsed="true"
id="groundedToolbar" flex="1">
      <button image="chrome://grounded/content/images/home.png"
id="groundedClose" label="Zaprli" flex="1"
oncommand="BrowserGoHome()"/>
      <button image="chrome://grounded/content/images/reload.png"
```

images

Ta mapa vsebuje slike. Ker je v mapi /content/ lahko uporabljamo te slike kot vsak drug zunanji element v HTML kodi ali JavaScriptu vtiča. Lahko uporabimo razne XML datoteke ali animacije, zvoke, filme. Ime mape ne pogojuje vsebine, in obstaja samo zaradi organizacije datotek.

4.3.6. FxKeyboard

To je tipkovnica kot dodatek za Mozilla Firefox. Pojavi se samodejno kadar jo potrebujemo, recimo ko kliknemo v polje kjer je potrebno vnesti besedilo. Omogoča vnos najrazličnejših znakov, tudi znake ki jih vsebujejo tuji jeziki. Z gumbom Delete lahko izbrišemo kar smo napisali, z Entrom potrdimo vnos, Caps Lock uporabimo da zamenjamo vnos malih in velikih črk. Ima vse potrebne črke za 4 jezike: Slovenščino, Angleščino, Nemščino in Hrvaščino. Ta vtič je bil posebej narejen v namen raziskovalne naloge. (več v prilogi)

Slika 21: FxKeyboard

4.4. Izvor informacij – Spletni portal Joomla!

Je sistem za upravljanje z vsebinami Joomla temelji na trojčku AMP (Apache, Mysql, PHP), dostopna pa je pod licenco GPL.

Joomla je sestavljen iz osnove (ospredje in skrbništvo), komponent, modulov, vtičev in predlog.

Že v temeljni namestitvi je Joomla izdelana za veliko večino potreb, ki jih imajo manj zahtevni uporabniki. Z njo lahko zgradimo zanimive dveri, predstavitev manjšega podjetja, osebno ali družinsko domačo stran, prav dobro se znajde tudi pri skupinskih spletiščih, ki potrebujejo prijavo uporabnikov, urejene objave, vprašalnike, odlagališče dokumentov...

Seveda prava moč sistema leži v njegovi modularnosti in razširljivosti. Tu se pokaže resnična moč sistema in široka skupnost razvijalcev, ki stoji za njim. Sistem v Joomla je zgrajen iz ene ali več vsebinskih predlog (templates), ki določajo videz in obnašanje spletišča. Že tu je izbira izjemna, na voljo so številne brezplačne predloge, vsak dan pa je več ponudnikov, ki izdelujejo prilagojene predloge proti plačilu. Predlogo lahko izdelamo tudi sami, vendar bomo poleg znanja HTML in CSS in nekaj oblikovalske nadarjenosti potrebovali tudi izkušnje s programiranjem v PHP.

Zmogljivosti Joomla določajo številni moduli (modules), ki upravljajo različne vrste vsebine. Že v osnovni namestitvi dobimo vse potrebno za srednje zmogljivo spletišče (npr. urejevalnik novic, najrazličnejše izbirne menije, preiskovalnik, kanale RSS, spletne ankete, oglase, celo analizo obiska spletišča...), možnost dopolnjevanja in celo zamenjave posameznih modulov je seveda nadvse dobrodošla. Tudi module v celoti vzdržujemo (nameščamo, nadgrajujemo, odstranjujemo) preko spletnega vmesnika.

Dodatna možnost prilagajanja in nadgrajevanja Joomla se skriva v posebnih dodatkih, "mambotih" (njihovo ime izvira iz okrajšave Mambo Robots). Mambot je v osnovi programska knjižnica v PHP, ki se vključi v modularno zasnovo sistema in ga nekako

nadgradi. Zato ti dodatki pokrivajo najrazličnejša področja, od vizualnega urejevalnika vsebin do kratkih programčkov, ki npr. skrbijo za preslikavo naslovov URL po njihovem vnosu v sistem. Ponudba mambotov je široka, z nekaj programerske žilice pa jih lahko razvijamo tudi sami.

Kot rečeno, za veliko večino temeljnih potreb poskrbi že osnovna namestitev Joomla, za druge pa bodo dodatki, ki so že na voljo v spletu, najverjetneje pokrili manjkajočo funkcionalnost. Le redki so na voljo za plačilo, pa še tu je cena praviloma nizka.

Seveda je Joomla, z modularno zasnovo, ki jo ponuja, tudi izvrstna priložnost za razvijalce večjih spletišč, dveri in intranetov, ki lahko močno osnovo nadgradijo z lastnimi razširitvami v obliki komponent, modulov in mambotov in tako hitro razvijejo rešitev, pisano na kožo naročniku s specifičnimi potrebami, ki je zanje pripravljen odšteti nekoliko večjo vsoto denarja. Vsekakor bo tako razvit sistem še vedno za razred ali dva cenejši od tržne ponudbe velikanov računalniške industrije, ki pa terjajo dolgotrajno in marsikdaj mučno prilagajanje.

4.4.1. Namestitev Joomla

Ko se odločate za prvo namestitev, morate vedeti nekaj stvari. Najprej kje bo vaša spletna stran nameščena. Ponujajo se vsaj dve možnosti, doma na svojem računalniku, ali pa si izberete gostitelja. Če boste imeli stran doma, morate imeti statičen IP naslov in kupljeno domeno. Če pa boste izbrali gostitelja, boste vse potrebno lahko uredili preko njega.

Prednosti prve in druge izbire so različne. Če imate stran doma, imate nekoliko več prostih rok za nadzor nad samim delovanjem; če se vam podre, jo enostavno ponovno namestite iz arhiva (za katerega morate poskrbeti, ne glede kje je vaš portal), lahko jo testirate preden jo objavite in podobno.

Če ste pri gostitelju, je vaša stran varnejša, ker je ustrezno poskrbljeno za varnost, tudi izpadov je manj, ker so ustrezne povezave in zaščite ob izpadih. Obstajajo težave pri nekaterih gostiteljih, s katerim se srečujejo uporabniki, ker ne dovolijo izklopa »safe mode«, kar povzroči posledično, da ne morete spreminjati pravic za pisanje na svoji spletni strani. Za to je dobro da se o izbiri ustreznega gostovanja predhodno prepričate o ponudbi gostovanja.

POMEMBNO: imeti morate delujoči servis Apache, PHP in Mysql bazo.

4.4.1.1. Priprava mape za namestitev

V korenskem delu mape (primer na windows razvojnem okolju: D:\OKO-XAMPP\htdocs) ustvarimo mapo z imenom portala, ki ga želimo kreirati (primer: nova).

V ustvarjeno mapo prenesemo vsebino SloJoomla_1.5.9.zip in jo raz pakiramo. Datoteko SloJoomla_1.5.9.zip nato izbrišemo.

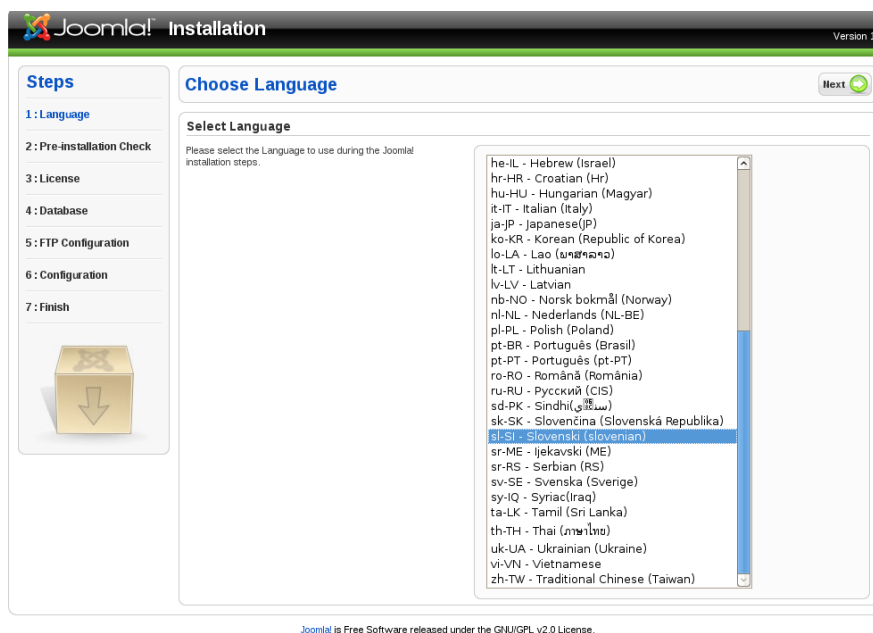
Zaključili smo s pripravo mape in datotek, sledi namestitev portala.

Če gostujete pri gostitelju, je običajno mapa za spletno vsebino public_html. Vsebino SloJoomla_1.5.9.zip lokalno na disku raz pakirate in prenesete vsebino preko FTP-ja v

public_html mapo. Zaradi sistemov, ki jih uporabljajo gostitelji boste morali datotekam in mapam popraviti nivo varnosti na 777, da bo lahko sistem za nameščanje vpisoval podatke. Enostavnejši način je, da gostitelja zaprosite, da nastavi lastništvo map na uporabnika, ki ga uporablja Apache strežnik (v večino primerih je to uporabnik apache ali nobody). Po spremembi teh nastavitvev opustite uporabo klasičnega FTP-ja, ker boste te pravice pokvarili. Po namestitvi SloJoomle si namestite na sistem komponento ExTplorer, ki vam bo simulirala FTP odjemalca.

V brskalniku vpišemo ime localhost/nova (ime novo kreirane mape), oziroma če gostujemo, ime domene (primer: http://janez.krajnski.si). Pojavi se nam prvo okno namestitve sistema SloJoomla. Če imamo pravilno nastavljene pravice (velja za gostovanje), se nam v prvem oknu vse nastavitve obarvajo zeleno. Zelo pomembno je, da so zelene vse nastavitve pod opcijo Directory and File Permissions Check, le tako se bo sistem pravilno namestil.

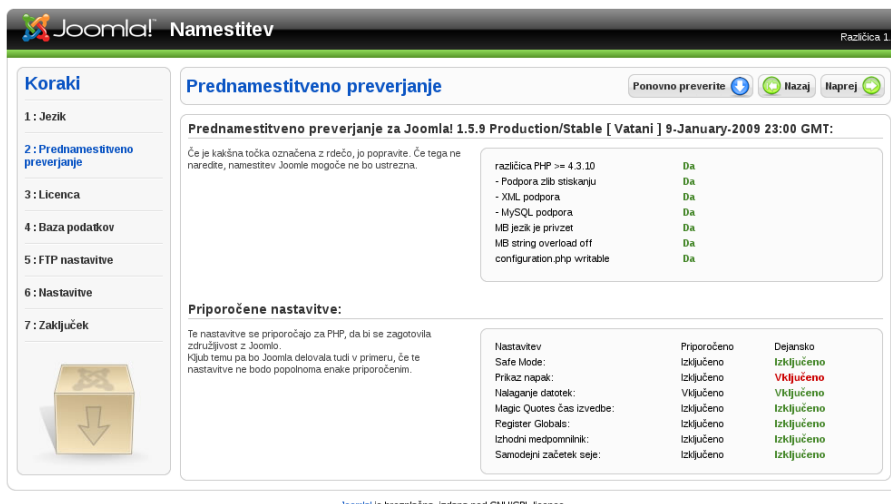
4.4.1.2. JEZIK

Slika 22: Namestitev Joomla - Izbira jezika

Najprej izberemo jezik, ki ga želimo imeti ob namestitvi. Ko ga najdemo in izberemo, lahko nadaljujemo s klikom na gumb Naprej.

4.4.1.3. Pred namestitveno preverjanje

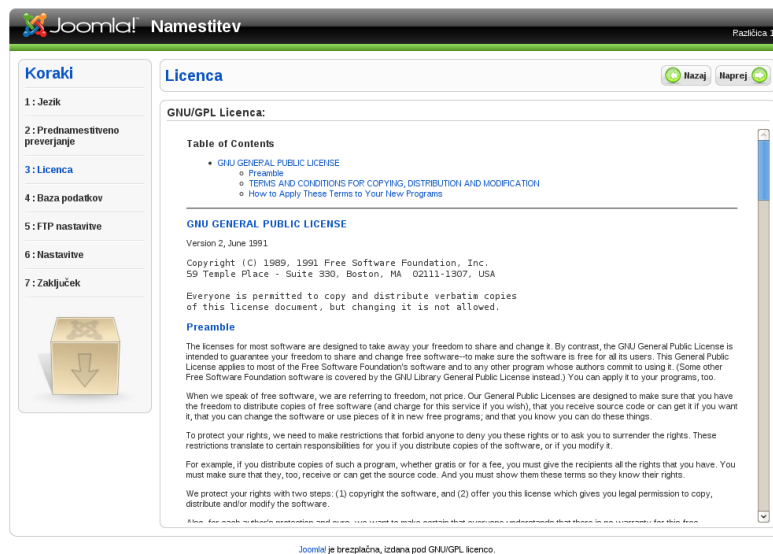

Slika 23: Namestitev - Prednamestitveno preverjanje

Če so vse nastavitve obarvane zeleno, nadaljujemo z naslednjim korakom in kliknemo Naprej (Next). V primeru, da so omenjene nastavitve rdeče, je potrebno ponovno nastaviti pravice map in datotek na 777 ali spremeniti ustrezno lastništvo (če gostujete).

4.4.1.4. Licenca

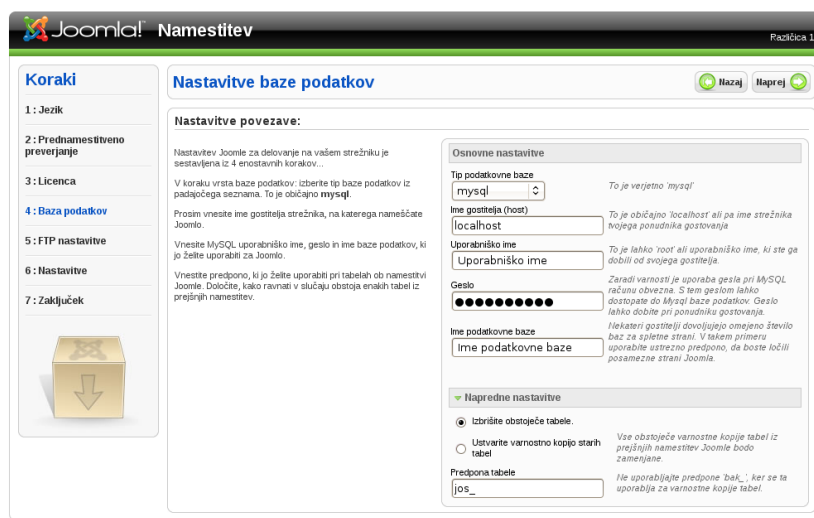
V naslednjem koraku je opis licence, pod katero je izdan sistem SloJoomla. Če se z licenco strinjamo lahko nadaljujemo z namestitvijo in pritisnemo Naprej.

Slika 24: Namestitev Joomla - Licenca

4.4.1.5. Baza podatkov

Sledi vpis podatkov podatkovne baze. Potrebno je vnesti ime baze, uporabniško ime

Slika 25: Namestitev Joomla - Baza podatkov

baze in geslo baze. V okno Ime gostitelja (Host) vpišemo localhost. Poleg podatkov izberemo opcijo Izbrisi obstoječe tabele (Drop Existing Tables) za vsak primer, če so v naši bazi kakšni podatki .

4.4.1.6. FTP nastavitve

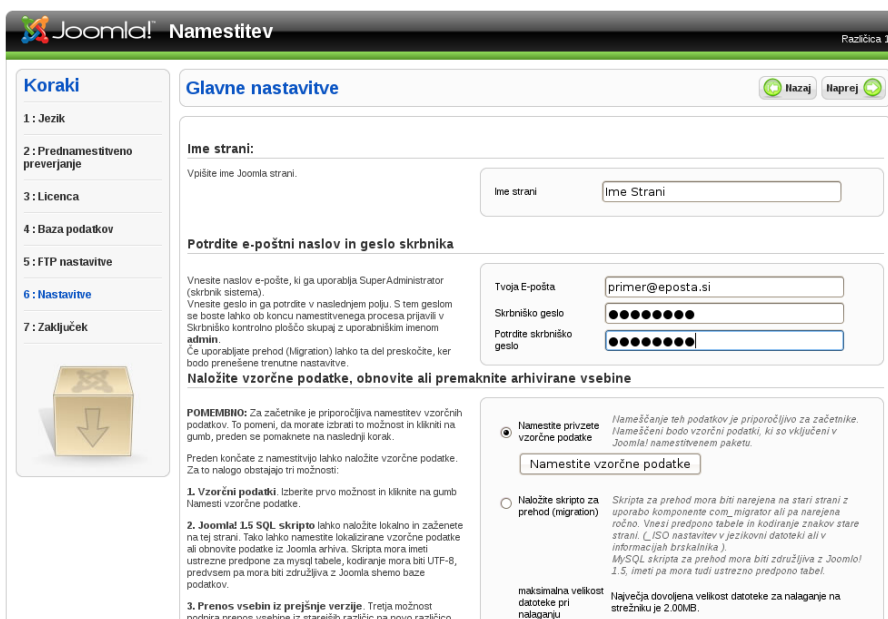
Naslednji korak so FTP nastavitve.

Slika 26: Namestitev Joomla - FTP nastavitve

Zaradi različnih omejitev (sistema ali PHP safe mode) sw pri namestitvi Joomla lahko uporabi FTP način, ki upravlja datotečni sistem. Tu lahko izberemo Ne.

4.4.1.7. Nastavitve

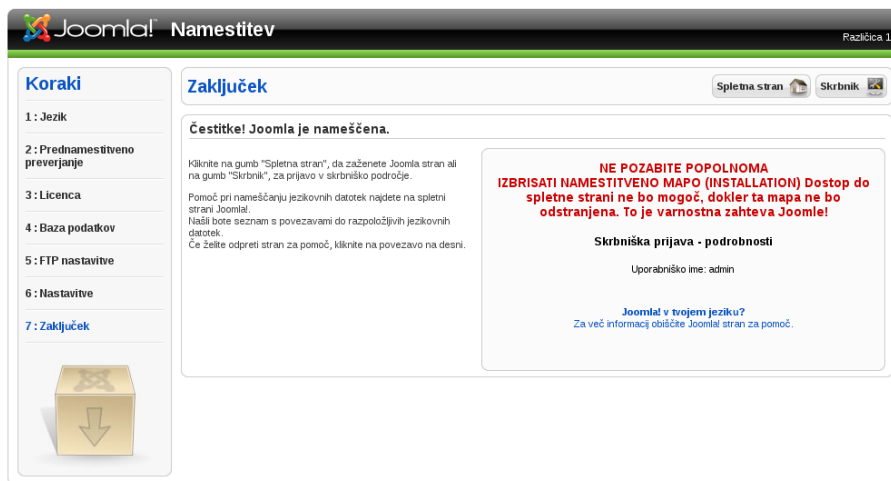

Slika 27: Namestitev Joomla - Nastavitve

Sledi vpis imena našega portala. Ime izberite poljubno. Predstavlja naj vsebino, ki bo prisotna na portalu. Vnesti moramo tudi svoj e-poštni naslov in skrbniško geslo. Lahko izberemo Namestite vzorčne podatke, če želimo imeti po namestitvi v portalu vzorčne vsebine. Ostale nastavitve pustimo nespremenjene.

4.4.1.8. Zaključek

Na koncu nam namestitev sporoči, da je potreben izbris mape Install iz mape ki ji smo jo na začetku ustvarili. Poda nam še uporabniško ime administratorja.

Joomla! je brezplačna, izdana pod GNU/GPL licenco.

Slika 28: Namestitev Joomla - Zaključek

Po izbrisu mape install, v brskalnik vpišemo <http://localhost/joomla> ali našo domeno. Prikazati se mora prva stran spletnega portala Joomla.

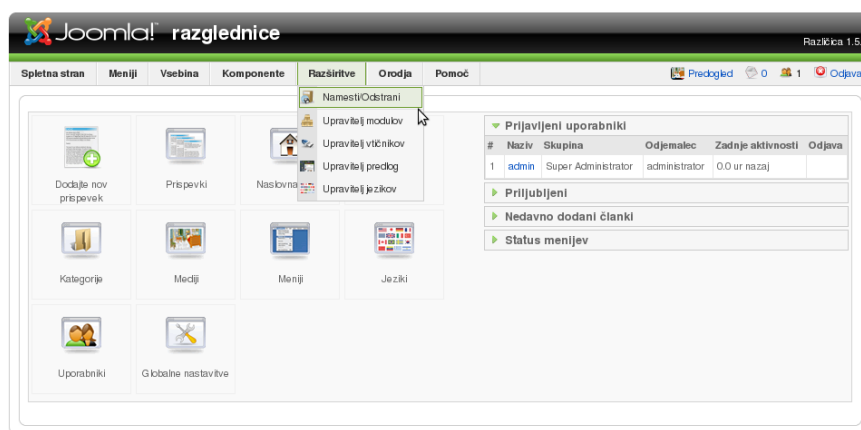

Slika 29: Namestitev Joomla - Končni izgled

Če je zgornja slika podobna vašemu portalu, potem ste uspešno namestili vaš portal!

4.4.2. Nameščanje razširitev v Joomla!

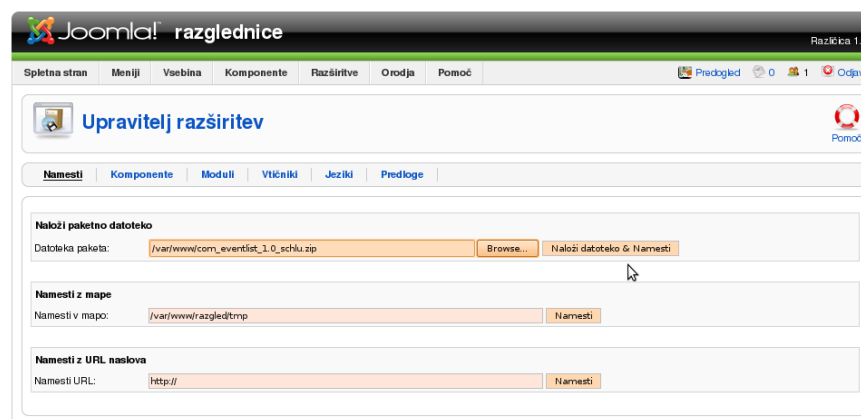
Najprej moramo s spleta prenesti ustrežno razširitev, ki ima ekstenzijo .zip ali .tar.gz in jo shranimo na poljubno mesto na računalnik. Razširitve so na voljo na <http://extensions.joomla.org>. Prijavimo se v Joomla administracijo in iz menija razširitve izberemo Namesti/Odstrani.

Joomla! je prosta programska oprema, objavljena z licenco GNU/GPL.

Slika 30: Nameščanje razširitev v Joomla!

Potrebno je poiskati datoteko, ki smo jo prenesli na svoj računalnik s pomočjo gumba Browse... (Brskaj...), Ko datoteko najdemo kliknemo Naloži datoteko & Namesti.

Joomla! je prosta programska oprema, objavljena z licenco GNU/GPL.

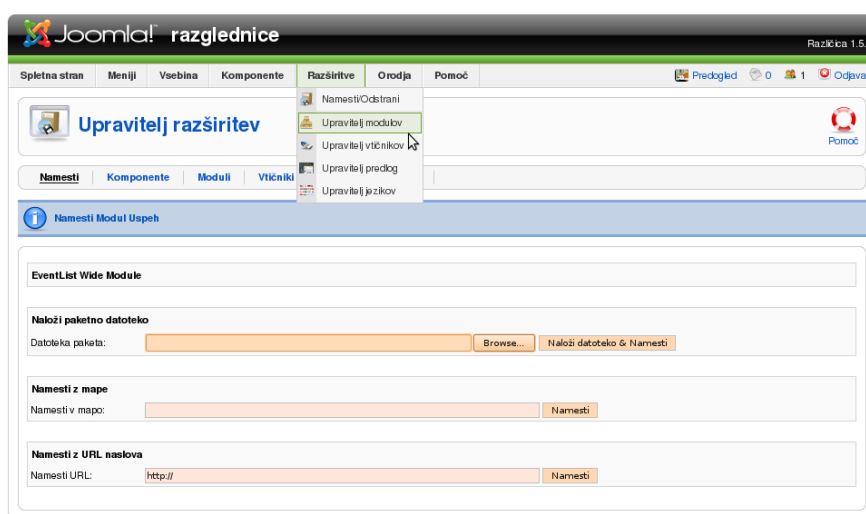
Slika 31: Nameščanje razširitev v Joomla! - Nalaganje in iskanje datoteke

Običajno je potrebno posebej namestiti še razširitev modul ki ga lahko prenesemo iz iste spletne strani kot komponento.

Ko je komponenta nameščena, lahko njene lastnosti najdemo pod menijem Komponente. Komponente imajo svojo nadzorno ploščo, kjer lahko nastavimo poljubne nastavitve, ki jih komponenta ponuja.

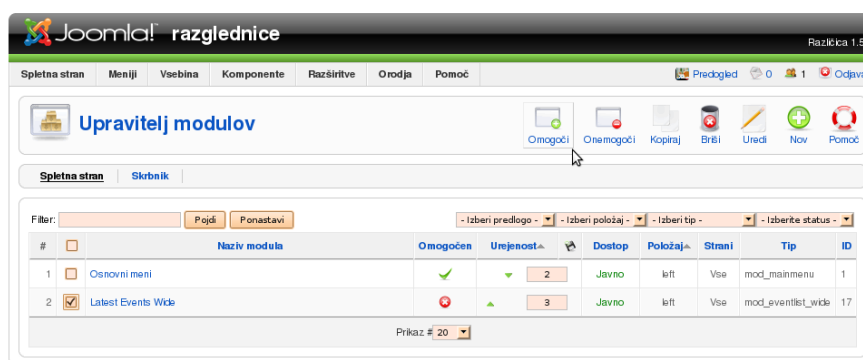
Za prikaz delnih vsebin komponente potrebujemo module. Module najdemo v administraciji pod opcijo Razširitve/Upravitelj modulov.

Običajno modul, ki smo ga namestili še ni omogočen. Omogočimo ga tako, da gremo pod meni Razširitve in izberemo Upravitelj modulov. Ko ga najdemo ga tudi označimo in kliknemo gumb Omogoči. Omogočimo ga lahko tudi z klikom na rdeči križec, ki je desno od imena modula. Modul služi za prikaz določenih vsebin na strani, ki jih lahko vključimo v poljubno mesto predloge. Modul nam v veliko primerih dopolnjuje komponente in omogoča prikazovanje podatkov, ki so uporabniku neposredno na voljo.

Joomla! je prosta programska oprema, objavljena z licenco GNU/GPL.

Slika 32: Nameščanje razširitev v Joomla! - Upravitelj modulov

Joomla! je prosta programska oprema, objavljena z licenco GNU/GPL.

Slika 33: Nameščanje razširitev v Joomla! - Omogočanje modula

4.4.3. Dodajanje prispevkov

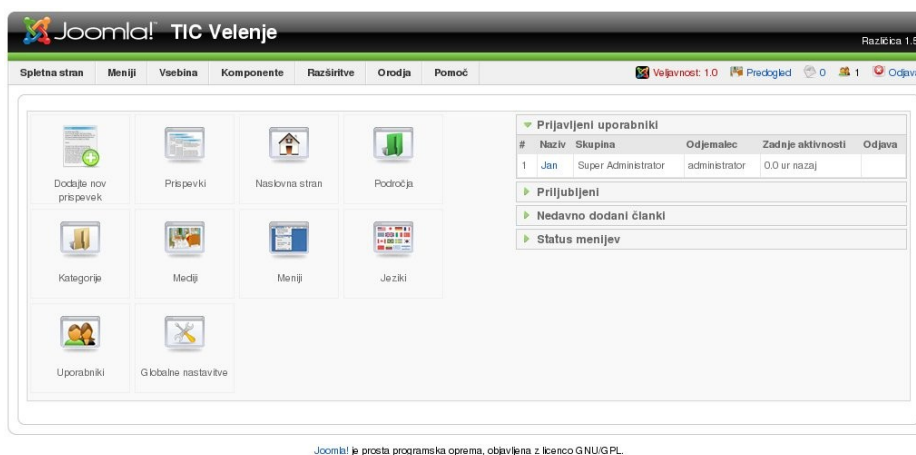
4.4.3.1. Dodajanje prispevka za novice

Za dodajanje novice je potrebno napisati prispevek. Za pisanje prispevka se je potrebno prijaviti v administracijo Joomla. To se stori tako, da se v vrstico brskalnika za naslovom domene z ločilom / dopiše administrator (v tem primeru je <http://tic-velenje.institut-oko.si/administrator/>). Pojavi se prijavno okno kamor je potrebno vpisati naše geslo in uporabniško ime.

Slika 34: Joomla - Prijava v administracijo

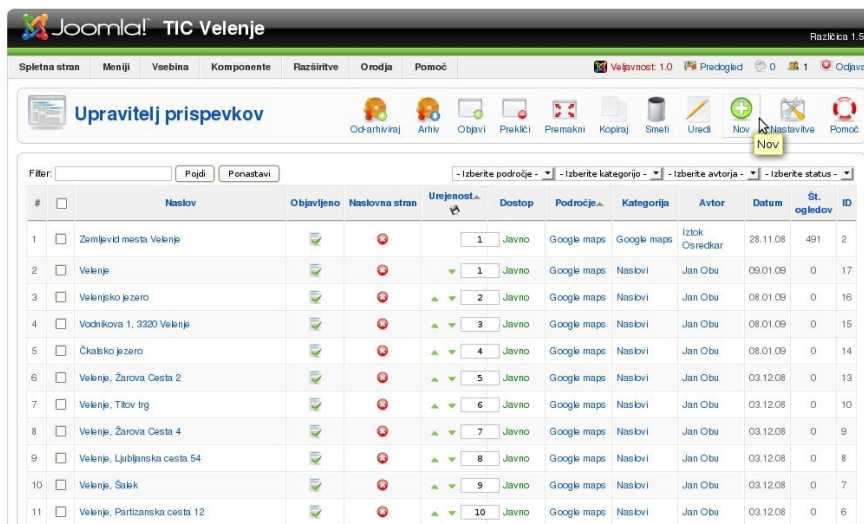
Pojavi se nadzorna plošča, s pomočjo katere je mogoče nadzorovati celotno spletno stran. Za dodajanje prispevkov kliknemo na gumb Prispevki, ali pa se v zgornjem meniju izbere vsebina in nato Upravitelj prispevkov.

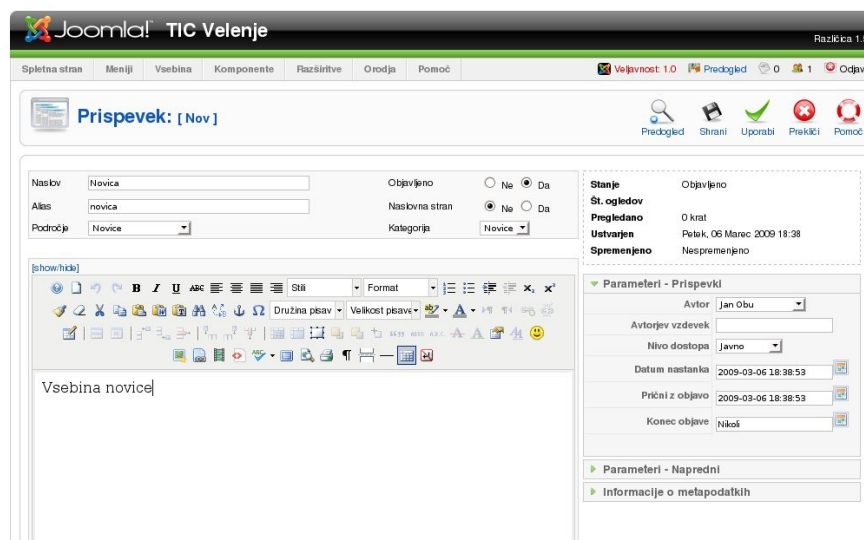
Joomla! je prosta programska oprema, objavljena z licenco GNU/GPL.

Slika 35: Joomla - Nadzorna plošča

Pojavi se seznam že narejenih prispevkov. Za ustvarjanje novega kliknemo gumb Nov. V primeru, da želimo urediti že narejen prispevek, ustreznega izberemo in kliknemo nanj.

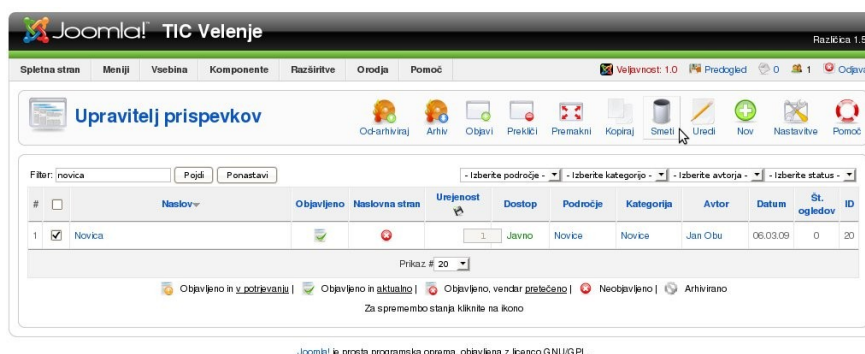
Slika 36: Joomla - Prispevki

Slika 37: Joomla - Urejanje prispevka

Odpre se urejevalnik besedila. Najprej napišemo poljuben naslov, v Alias se kasneje samodejno prepiše naslov (po shranitvi) brez presledkov in šumnikov. Po želji lahko to sami uredimo. Najbolj pomembno je, da se za področje izberejo Novice, prav tako za kategorijo. Vsebino novice je možno urejati na različne načine, možno je spreminjati pisavo, velikost, barvo, postavitev in še veliko drugih stvari. Ko končamo ustvarjanje prispevka, lahko kliknemo gumb Shrani. Prispevek se shrani in vrnemo se na seznam prispevkov. Če si želimo pred shranjevanjem prispevek ogledati v končni podobi lahko kliknemo uporabi. V tem primeru ostane okno urejanja odprto na uporabniški strani, se ob osvežitvi pojavi končni zgled prispevka.

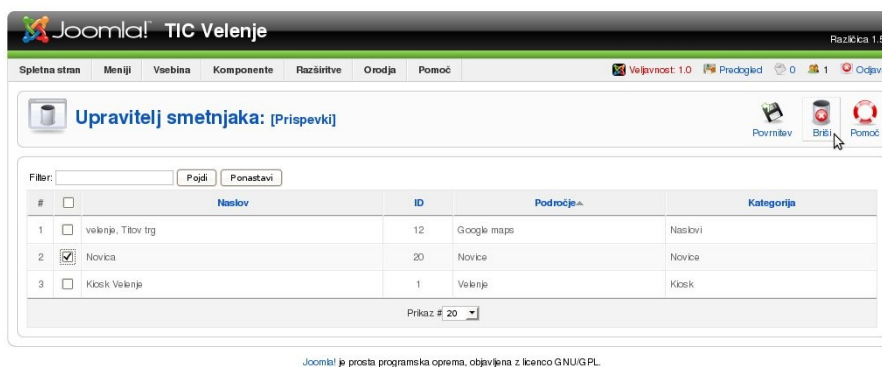
4.4.3.2. Brisanje prispevka

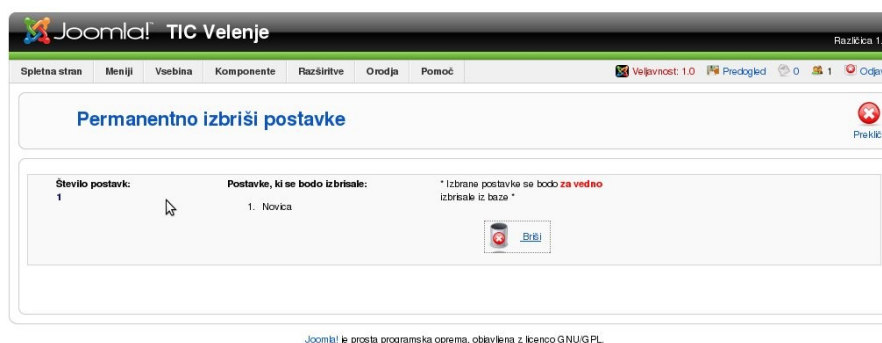
Slika 38: Joomla - Brisanje prispevka 1

Prispevek se lahko izbrši tako, da se ga označi in potem klikne gumb Smeti. V primeru da imamo zelo veliko prispevkov si lahko pomagamo s filtrom, kamor se vpiše naslov prispevka.

Za dokončen izbris prispevka je potrebno klikniti na gumb Vsebina v zgornjem meniju in nato Smeti za prispevke. Spet poiščemo prispevek, ga označimo in izberemo gumb Briši.

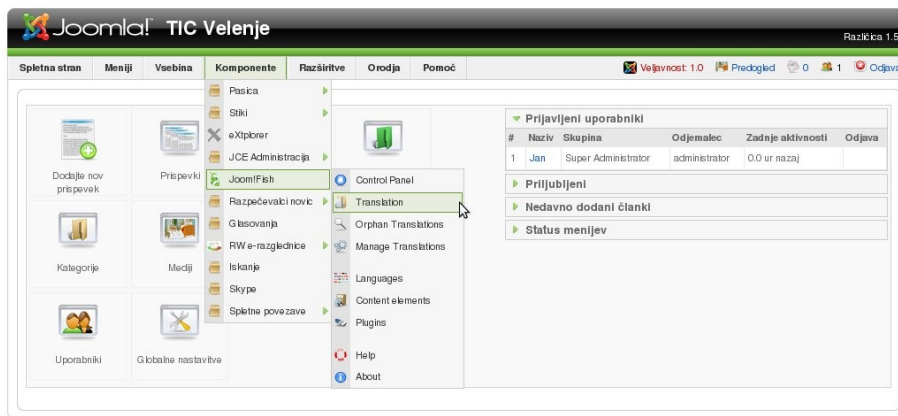
Slika 39: Joomla - Brisanje prispevka 2

Slika 40: Joomla - Brisanje prispevka 3

Sledi še zadnji korak, v katerem dokončno potrdimo brisanje prispevka. Po izbrisu prispevka ga ni več možno obnoviti.

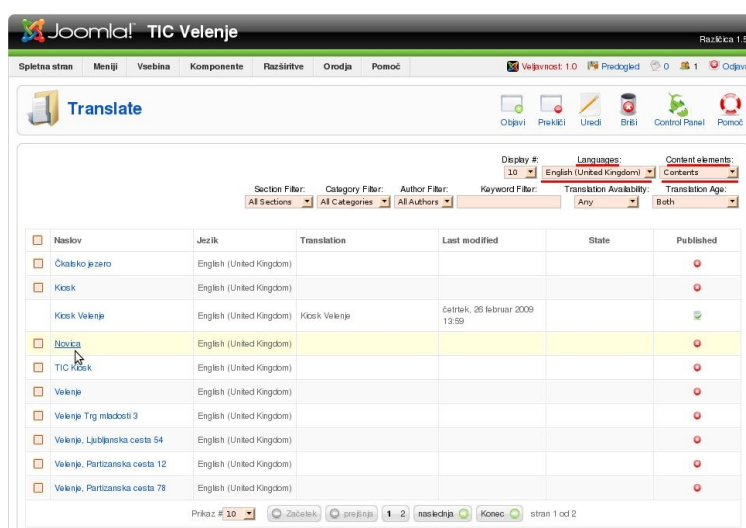
4.4.4. Urejanje večjezičnosti

Slika 41: Joomla - Joom!Fish

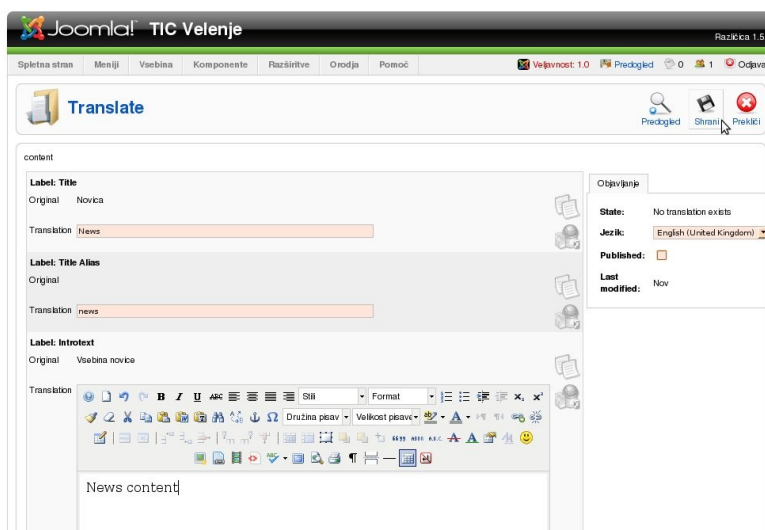
Za prevod prispevka, mora biti pripravljen izvorni prispevek v privzetem jeziku. Prevaja se s pomočjo komponente Joom!Fish. Za začetek se je potrebno prijaviti v Joomla administracijo. Iz menija Komponente izberemo možnost Joom!Fish in nato Translation (prevodi).

Iz seznama Languages izberete jezik v katerega želite prevesti prispevek. Desno od tega seznama je seznam Content element iz katerega je potrebno izbrati katero vsebino boste prevajali (v primeru našega kioska bodo uporabniki prevajali samo novice zato je potrebno izbrati možnost Contents). Pojavijo se prispevki, katere je možno prevesti. V primeru, da jih je preveč in ne najdete zelenega prispevka, si je možno pomagati s pomočjo različnih filtrov, v spodnjem delu je možno izbrati tudi število prikazanih prispevkov. Za prevajanje je potrebno klikniti na prispevek.

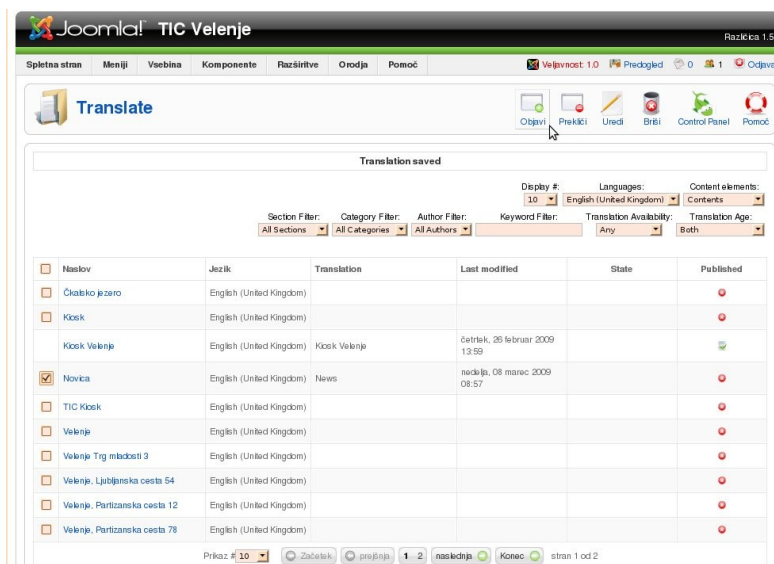

Slika 42: Joomla - Joom!fish izbiranje prispevka za prevajanje

Ko se pojavi urejevalnik je potrebno v prvi prazen prostor (Label: Title, Original Novica, Translation) napisati preveden naslov. Drugi prazen prostor (Label: Title Alias, Original, Translation) lahko pustite prazen ali pa prepisate naslov v jeziku ki ga prevajate ampak samo v angleški abecedi in brez presledkov, tudi črke naj bodo majhne (če to ni pravilno izpolnjeno lahko pride do nevidnosti). Sledi prevod vsebine v naslednjem največjem prostoru (Label: introtex). Introtex je uvodno besedilo. Ko končate kliknete na desni strani v okence Published za objavo prevoda, pojaviti se mora kljukica nato kliknete na gumb Shrani.

Slika 43: Joomla - Joom!fish prevajanje

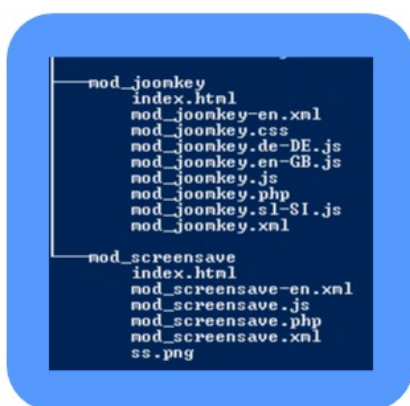
Slika 44: Joomla - Joom!fish objavljanje prispevka

Če ste prispevek pozabili objaviti ob shranjevanju lahko to storite tako, da prispevek označite in kliknete gumb Objavi.

4.4.5. Izdelava modulov za Joomla

Joomla ima zelo napredno zgrajeno strukturo dodatkov. Te delimo na komponente, ki zasedejo celo stran, module katere pripnemo na različna mesta strani in vtiče, ki lahko delujejo tako na komponente kot na module (jih spremenijo pred oddajo strani brkljalniku).

Mi smo izbrali module, saj jih lahko poljubno dodajamo stranem. Za pripravo modula je potrebno znanje strukture le tega, saj Joomla lahko prebere le pravilno pripravljene module.

mod_joomkey

To je mapa, ki vsebuje vse datoteke, potrebne za delovanje modula. Poimenujemo jo z mod_in imenom za modul.

mod_joomkey.xml

To je datoteka, ki vsebuje vse potrebno da Joomla zazna modul in ga pravilno namesti na sistem. Vsebuje tudi vse podatke izvora vtiča in posodobitve le tega.

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<install type="module" version="1.5.7" >

<name>JoonKey</name>
<author>Marko Zabreznik</author>
<creationDate>4 December 2008</creationDate>
<copyright>Marko Zabreznik</copyright>
<license>GPLv3</license>
<authorEmail>marko@zabreznik.net</authorEmail>
<authorUrl>www.zabreznik.net</authorUrl >
<version>0.1.0</version>
<description>JoonKey is a Joomla native mootools js virtual keyboard. It can be used on html inputs and textareas. The
```

mod_joomkey.js

Ta datoteka vsebuje vso kodo, ki predstavlja srce modula. Po specifikaciji ni nujno potreben, je le tisti, ki smo ga izbrali v mod_joomkey.php da je nosilec

```
var osKeyboard = new Class({
  options:{
    position: 'mouse', className: 'joonkeycont', id:
'joonkeycont', keyheight: '30', keywidth: '52'
  },
  initialize: function (op) {
    this.setOptions(op);

    this.htmlkey = new Array(2);
    this.htmlkey[0]= new Element('div');
    this.htmlkey[1]= new Element('div');
    var line= new Element('div');
    for(var sh=0;sh<=1;sh++) { var i= 0; line.empty();
```

mod_joomkey.php

Ta datoteka je tisti del kode, ki ga izvede strežnik preden pošlje stran brkljalniku. V našem primeru pripne lokacijo javascripte potrebne za zagon kode.

```
<?php
/**
 * @version $Id: mod_joomkey.php 0,1.0 2008-09-14 19:22:00
 -0 $
 * @package JoonKey
 * @copyright (C) Marko Zabreznik
 */

defined('_JEXEC') or die('Restricted access');
$doc = JFactory::getDocument();

JHTML::_('behavior.mootools');
```

index.html

To je prazna html datoteka, ki skrbi za varnost pred nepooblaščenem brskanju po strežniku

Ostale datoteke

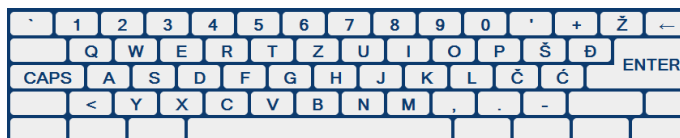
Ostale datoteke so tam zaradi različnih potreb vtiča. Slika za izgled ali .xml datoteka za prevode jezika. Kot pa tudi dodatne .js datoteke za ostale skripte.

Slika 45: Struktura Joomla modulov

Za modul lahko uporabimo PHP (skriptanje na strani strežnika) ali JavaScripte (skriptanje na strani brkljalnika)

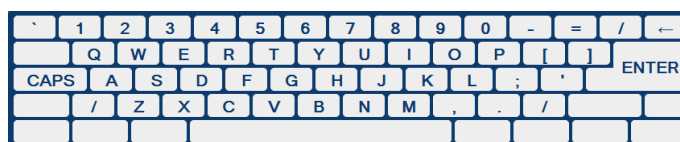
4.4.6. mod_joomkey

Za vnos gesel, iskalnih nizov, besedil pri pošiljanju razglednic smo najprej predvideli spletno tipkovnico. Kasneje se je pokazalo, da je sicer rešitve dobra, vendar je uporabna samo znotraj portala. Ker se je izkazala potreba po zunanjih povezavah (google, ...), izdelana razširitev ni zadostila vseh naših potreb in možnosti, ki smo si jih zastavili. Namestitev tipkovnice je enostavna preko vmesnika za nameščanje komponent. Po nameščanju modul omogočimo in ob kliku na okno za vnos vsebin se pojavi tipkovnica.

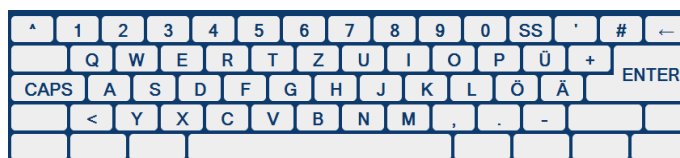

Slika 46: Joomkey - Slovenska tipkovnica

Tipkovnica je izdelana tako, da se glede na jezik spremeni razporeditev črk in se pojavijo novi znaki glede na jezik. Ta vtič je bil narejen namensko za raziskovalno nalogo.

Slika 47: Joomkey - Angleška tipkovnica

Slika 48: Joomkey - Nemška tipkovnica

4.4.7. mod_joomscreensave

Modul mod_joomscreensave je modul ki, ob več minutni neaktivnosti prične prikazovati pred nastavljene slike čez celotno spletno stran. Ob ponovni aktivnosti na zaslonu se izključi. Ta vtič je bil posebej razvit za potrebe raziskovalne naloge.

4.4.8. jWeather

jWeather je dodatek za Joomla. Kaže trenutno vremensko stanje določenega kraja in krajšo napoved za nekaj dni naprej. Vremensko stanje prikaže z ikonami, prikaže pa tudi temperaturo. Možno je izbrati več krajev v Sloveniji, vedeti moramo samo kodo oziroma številko kraja.

*Slika 49:
jWeather*

4.4.9. Time Zone Clock

To je dodatek za Joomla, ki nam prikaže najrazličnejše čase po svetu. Ni grafično dopolnjen, prikaz je samo v besedilnem načinu, vendar je dodatek zelo dober za turiste, saj lahko vidijo kakšen je čas v njihovem kraju.

17:26:11 Slovenia
11:26:11 New York
00:26:11 China

*Slika 50: Time Zone
Clock*

4.4.10. Pridobitev Google API ključa za razširitev YooMaps

Za prikaz Google zemljevida na portalu potrebujemo Google ključ, ki ga lahko izdelamo s pomočjo spletnih orodij na Google Api strani (<http://code.google.com/intl/sl-SI/apis/maps/signup.html>).

Po pregledu navodil in pogojev uporabe, odključamo opcijo za strinjanje s pogoji uporabe, v vrstico My web site URL vpišemo ime naše domene z predpono http:// (primer: <http://www.mojadomena.si>). Po vpisu domene kliknemo na gumb Generate API Key. Odpre se nova stran z izdelanim ključem in navodili za integracijo ključa. V našem primeru potrebujemo samo ključ.

Google Code e.g. "ajax apis" or "open source" Search English | Site Directory

Google Maps API Home Docs FAQ Articles Blog Group Terms

Sign up for an API key
[Create a HTML Sitemap](#)

Maps API
[Home Page](#)
[Documentation](#)

Maps API for Flash
[Home Page](#)
[Documentation](#)

Mapplets API
[Home Page](#)
[Documentation](#)

Google Static Maps API
[Developer's Guide](#)

[Google Maps for Enterprise](#)
Includes enterprise licensing and support

Sign Up for the Google Maps API

The Google Maps API lets you embed Google Maps in your own web pages. A single Maps API key is valid for a single "directory" or domain. See this [FAQ](#) for more information. You must have a [Google Account](#) to get a Maps API key, and your API key will be connected to your Google Account.

Here are some highlights from the terms for those of you who aren't lawyers:

- **There is no limit on the number of page views you may generate per day using the Maps API.** However, if you expect more than 500,000 page views per day, please [contact us](#) in advance so we can provision additional capacity to handle your traffic.
- **There is a limit on the number of geocode requests per day.** See this [FAQ](#) for more information on what represents a geocode request and what the exact limits are.
- **The Maps API does not include advertising.** If we ever decide to change this policy, we will give you at least 90 days notice via the [Google Geo Developers Blog](#).
- **Your service must be freely accessible to end users.** To use Google mapping technology in other types of applications, please use [Google Maps API Frames](#).
- **You may not alter or obscure the logos or attribution on the map.**
- **You must indicate whether your application is using a sensor** (such as a GPS locator) to determine the user's location.
- **You may use the API (except for the Static Maps API) in websites or in software applications.** For websites, please sign up with the URL where your implementation can be found. For other software applications, please sign up with the URL of the page where your application can be downloaded.
- **Google will upgrade the API periodically, and you must update your site to use the new versions of the API.** The Maps team will notify you of updates on the [Google Geo Developers Blog](#). If we make a non-backwards compatible change, we will give you at least a month's notice to make the transition, during which both versions of the API will be available.
- **There are some uses of the API that we just don't want to see.** For instance, we do not want to see maps that identify the places to buy illegal drugs in a city, or any similar illegal activity. We also want to respect people's privacy, so the API should not be used to identify private information about private individuals. Remember that we reserve the right to suspend or terminate your use of the service at any time, so please read through the [FAQ](#) and [forum posts](#) to decide whether your site meets the Terms of Use before you begin API integration.

Last updated: November 26, 2006

1. Your relationship with Google.

1.1 **Use of the Service is Subject to these Terms.** Your use of any of the Google Maps/Google Earth APIs (referred to in this document as the "Maps API(s)" or the "Service") is subject to the terms of a legal agreement between you and Google Inc., whose principal place of business is at 1600 Amphitheatre Parkway, Mountain View, California 94043, United States ("Google"). This legal agreement is referred to as the "Terms".

1.2 **The Terms include Google's Legal Notices and Privacy Policy.**

I have read and agree with the terms and conditions ([printable version](#))

My web site URL:

©2009 Google - [Code Home](#) - [Terms of Service](#) - [Privacy Policy](#) - [Feedback](#) - [Site Directory](#)

Google Code offered in: [中文](#) - [English](#) - [Português](#) - [Pycckий](#) - [Español](#) - [日本語](#)

Slika 51: Google Maps API

Primer:

ABQIAAAANad1QMDjOIdak1kJV
y2sBSNYICVPCrcJ41I_vt18Lsgrn4GRQ177MiQJZxY2MbBP0INOLJSXeaLw

Ključ skopiramo in ga prenesemo v naš YooMaps modul, ki je opisan v nadaljevanju.

Home Docs FAQ Articles Blog Group Terms

Google Maps API - API Key Signup

Thank You for Signing Up for a Google Maps API Key!

Your key is:

```
ABQIAAAANad1QMDjOIdak1kJV-y2sBSNYICVPCrcJ41I_vt18Lsgrn4GRQ177MiQJZxY2MbBP0INOLJSXeaLw
```

This key is good for all URLs consisting of this registered domain (and directory if applicable):

```
http://cic-velenje.imstitut-oko.si/
```

Note: for more information on the API key system, consult <http://code.google.com/apis/maps/faq.html#keysystem>.

How you use your key depends on what Maps API product or service you use. Your key is valid for use within the entire family of Google Maps API solutions. The following examples show how to use your key within the Maps API product family.

JavaScript Maps API Example

Within the JavaScript Maps API, place the key within the script tag when you load the API:

```
...  
<script src="http://maps.google.com/maps?file=api&v=2&sensor=true_or_false  
  &key=ABQIAAAANad1QMDjOIdak1kJV-y2sBSNYICVPCrcJ41I_vt18Lsgrn4GRQ177MiQJZxY2MbBP0INOLJSXeaLw"  
  type="text/javascript">  
</script>  
...
```

See [Loading the Maps API](#) in the JavaScript Maps API documentation for more information.

Maps API for Flash Example

Within the Maps API for Flash, you may place the key within an MXML declaration, declare it directly within code as a `Map.key` property, or as a `FlashVars` property within the HTML container. A sample MXML declaration is shown below:

```
...  
<map:Map xmlns:maps="com.google.maps.*" id="map" mapEvent_mapready="onMapReady(event)" width="100%" height="100%"  
  key="ABQIAAAANad1QMDjOIdak1kJV-y2sBSNYICVPCrcJ41I_vt18Lsgrn4GRQ177MiQJZxY2MbBP0INOLJSXeaLw"/>  
...
```

See [Declaring Maps](#) in the Maps API for Flash documentation for more information.

HTTP Service Example

Within a Maps API HTTP Service, such as the [Static Maps API](#) or [Geocoding Service](#), place the key directly in the request URL:

```
http://maps.google.com/maps?geotq=1600&amphitheatre&Parkway,+Mountain+View,+CA&output=json&sensor=true_or_false&key=ABQIAAAANad1QMDjOIdak1kJV-y2sBSNYICVPCrcJ41I_vt18Lsgrn4GRQ177MiQJZxY2MbBP0INOLJSXeaLw
```

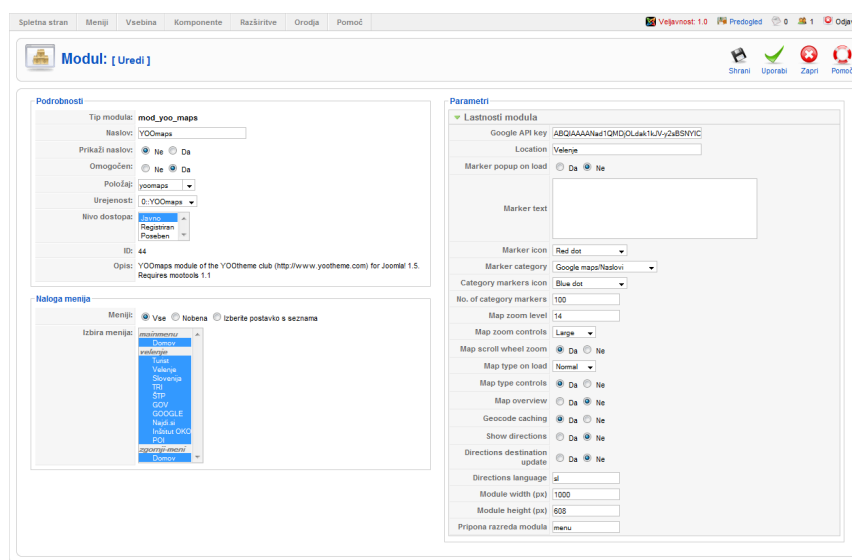
Note that for all examples, you must replace the `sensor` parameter with a valid value, based on whether your application uses a sensor to determine a user's location. Check out the [API documentation](#) for more information.

Slika 52: Google Maps API 2

4.4.11. YooMaps

YooMaps modul omogoča prikaz google maps v Joomla CM sistemu. Namestitev je enostavna preko vmesnika za nameščanje razširitev v Joomla.

Po namestitvi je potrebno vnesti Google API key, ki nam omogoča prikaz Google zemljevida na portalu (opis je v prejšnji točki).

Slika 53: YooMaps 1

Poleg ključa je potrebno nastaviti nekaj dodatnih nastavitvev, ki omogočajo prikaz naših vsebin na zemljevidu.

- Google API key – dobimo na Google
- Lokacija - vpišemo lokacijo, ki jo želimo prikazati na zemljevidu
- Marker category – izberemo ustrezno kategorijo, kjer imamo navedene naslove in vsebine točk (opis pri pripravi vsebin za zemljevid)
- No. Of category markers – vnesemo število prikazanih točk
- Map zoom level – velikost prikaza zemljevida

Ostale nastavitve nastavimo po želji. Ponujajo se nam dodatne funkcionalnosti za prikaz in lahko služijo kot dodatne možnosti.

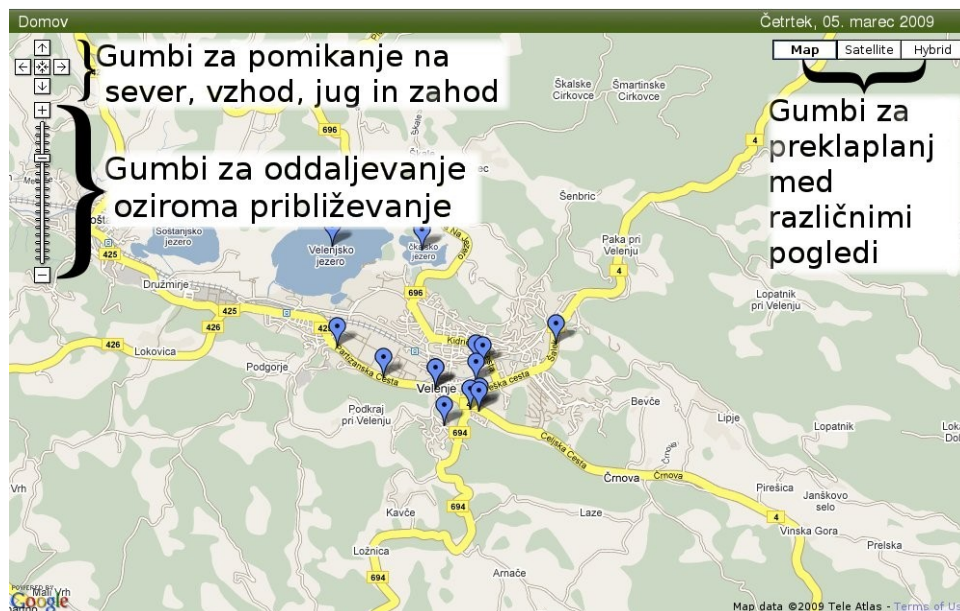
Nastaviti moramo še mesto prikaza modula in označiti z da objavo modula. Ko smo z nastavitvami gotovi z klikom na shrani, shranimo nastavitve.

Za prikaz zemljevida moramo izdelati vsebino, v katero vnesemo ukaz {loadposition yoomaps}, ki nam prikaže zemljevid z označenimi pikami posameznih točk, ki smo jih vnesli v posebno kategorijo z naslovi. Opis vnosa vsebin za prikaz točk je opisan v nadaljevanju.

Vsebinsko objavimo in jo ustrezno vnesemo za prikaz na strani.

4.4.11.1. Premikanje po zemljevidu

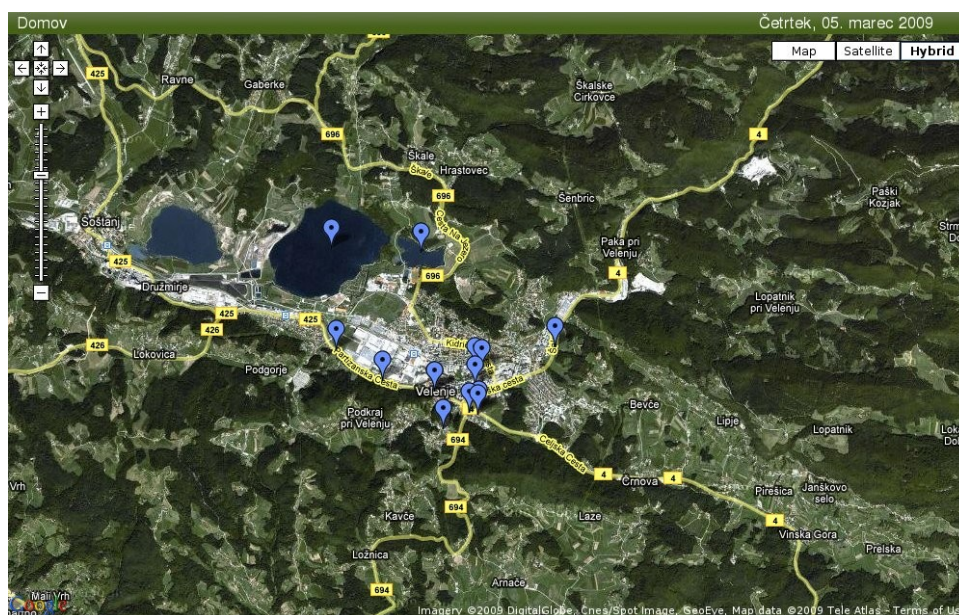
Za premikanje po zemljevidu obstajata dva načina, prvi način je klikanje na gumbe, ki so ob robu zemljevida, drugi način je z miško. Z miško je potrebno klikniti na področje zemljevida, za oddaljevanje in približevanje je potrebno vrteti miškin kolesček.

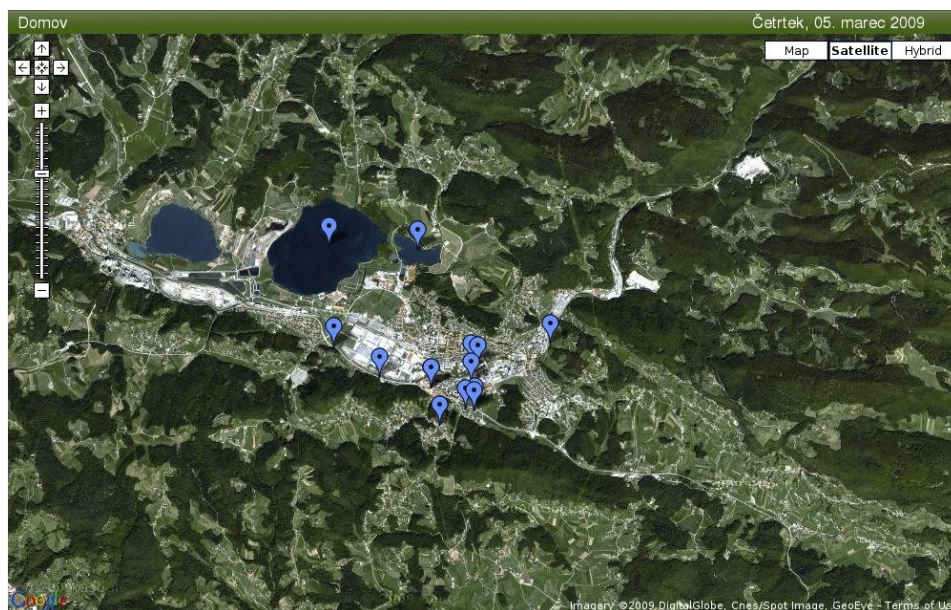
Slika 54: YOOMaps - Premikanje po zemljevidu

4.4.11.2. Različni načini pogledov

Različne poglede dobimo s pomočjo treh gumbov, ki so desno zgoraj. Prvi način je Map – navaden zemljevid. V tem načinu se najbolje vidi cestno omrežje. Drugi način je Satellite – v tem načinu se vidijo satelitski posnetki. Tretji način je Hybrid – to je kombinacija prvega in drugega pogleda.

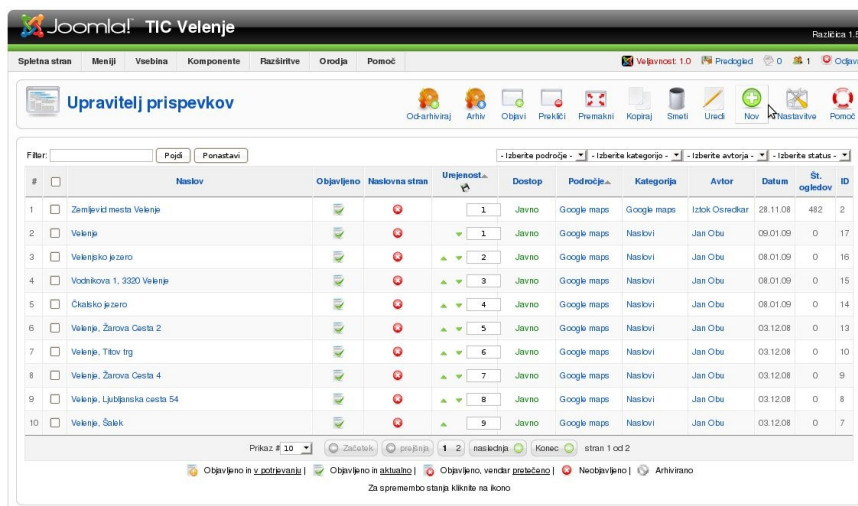
Slika 55: YOOMaps - Hibridni pogled

Slika 56: YOOMaps - Satelitski pogled

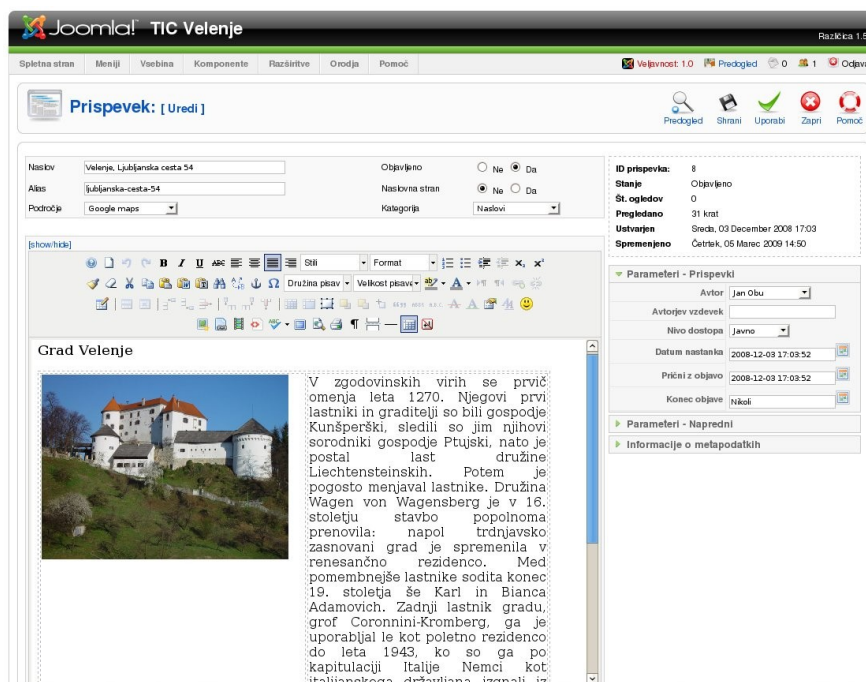
4.4.11.3. Dodajanje točk na zemljevidu

Za dodajanje novih točk na zemljevidu je potrebno ustvariti nov prispevek v Joomla administraciji.

Slika 57: YOMaps - Dodajanje točk na zemljevidu

Ko ustvarimo prispevek, mora biti v naslovu navedena lokacija (mesto, ulica). Izbrati je potrebno pravilno področje in kategorijo (kategorija mora biti pravilno vnesena v modulu yoo map). V našem primeru smo izdelali področje Google maps in kategorijo Naslovi.

Slika 58: YOMaps - urejanje točke na zemljevidu

4.4.11.4. Končni izdelek

Če smo pravilno ustvarili prispevek, se nam na zemljevidu pokaže oznaka. Ko kliknemo nanjo se v oblaku prikaže naš prispevek. Lahko pride do napake na zemljevidu, recimo napačno ime kraja ali ulice, lahko se tudi zgodi da pozicija naše oznake ni čisto na pravem mestu.

Slika 59: YOMaps - Kočni izdelek

4.4.12. Razglednice

E- razglednice oziroma elektronske razglednice so namenjene pošiljanju razglednic na e-poštni naslov prejemu. V tem elektronskem sporočilu je slika turističnega kraja in besedilo, ki ga dopiše uporabnik. Ko prejemnik pregleda sporočilo, dobimo povratno sporočilo, da je razglednico prejel.

Razglednico se pošlje tako, da kliknemo na prvi strani gumb Razglednice. Nato kliknemo na razglednico.

Slika 60: Razglednice

V naslednjem koraku imamo možnost izbire med različnimi razglednicami. Po kliku na sliko se pojavi predogled, tako da se lažje odločimo katero želimo poslati. Ko se odločimo, kliknemo na spodnjo povezavo „Pošlji to e-razglednico“.

Slika 61: Razglednice - Izbira razglednice

Slika 62: Razglednice - Predogled

Slika 63: Razglednice - Izpolnjevanje podatkov

Pri izpolnjevanju moramo vnesti svoj e-poštni naslov in svoje ime. Potem prejemnikovo ime in njegov e-poštni naslov. Dodamo tudi sporočilo. Zaradi varnosti je potrebno vnesti varnostno kodo. To kodo odčitamo iz majhne slikice na kateri so štirje znaki. Ko smo vse to izpolnili lahko kliknemo pošlji. V primeru da česa nismo izpolnili, se to polje obarva rdeče.

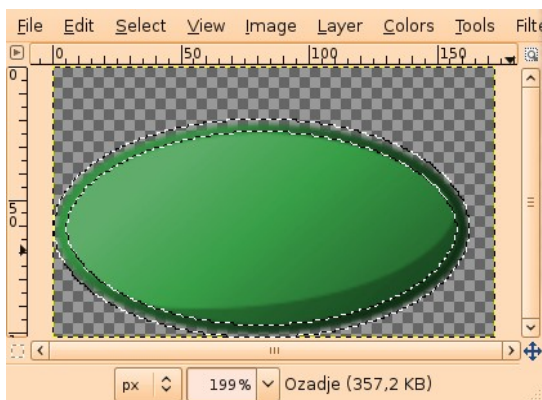
4.4.13. Priprava predloge

4.4.13.1. Izdelava Gumbov

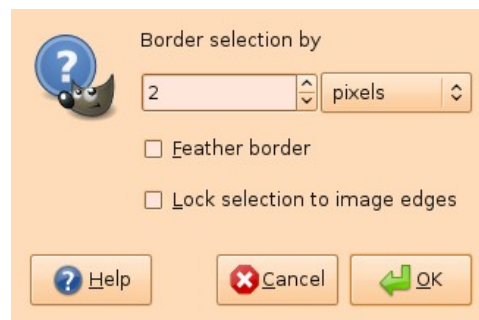
Gumbi so bili ustvarjeni v GIMP-u, odprto kodnemu programu za urejanje slik. Na kratko je opisan postopek izdelave in uporabe orodij potrebnih za izdelavo gumbov, ki smo jih izdelali za kiosk.

Osnovno sliko moramo ustvariti v velikosti 173x102 px (pikslov). Narišemo elipso nekaj manjšo od velikosti slike, preostali prostor bomo kasneje uporabili. Izberemo preliv in ga ustvarimo znotraj elipse. Za potemnitev roba potrebujemo orodje Border oziroma Rob.

S tem orodjem označenemu prostoru dodamo rob. V opisanem primeru je rob velik 4px, 2px v oknu spodaj desno pomeni naj bo ustvarjen rob na vsako stran velik 2px, torej če gre na vsako stran je na koncu rob velik 4px. Z orodjem za uravnavanje kontrasti potegnimo ta del.

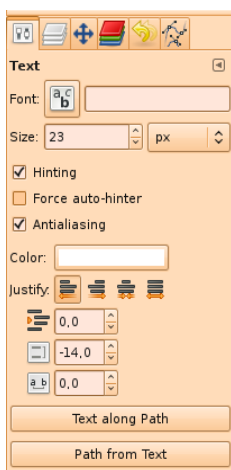
Slika 64: Izdelava gumbov - Priprava elipse

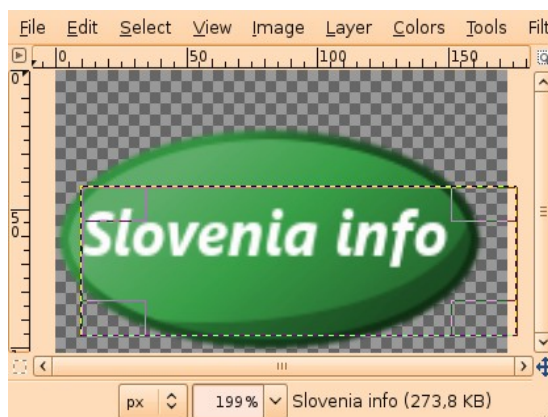
Slika 65: izdelava gumbov - Velikost roba

Za gladek zunanji rob gumba je potrebno označiti prostor zunaj elipse, pred tem moramo orodju dodati lastnost Feather edges (glajenje robov) in njegovo vrednost na približno 5. Potem začnemo z brisanjem zunanjega dela tako da nekajkrat pritisnemo tipko Delete (Zbriši). Tako se je na robu ustvarila nekakšna pol prosojnost, ki da gumbu lep mehak videz.

Sledi dodajanje besedila. Izberemo orodje za dodajanje besedila in kliknemo mesto na sliki kjer želimo, da se besedilo začne. Priporočljiva velikost besedila je v našem primeru okoli 23.

*Slika 66:
Izdelava gumbov
- Lastnosti
pisave*

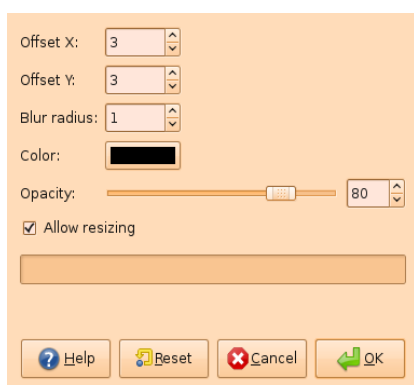

*Slika 67: Izdelava gumbov - Ustvarjanje
napisa*

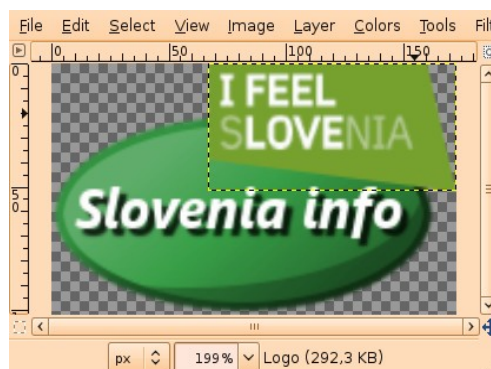
Ker samo besedilo ne daje pravega učinka dodamo senco. Filter za sence lahko najdemo pod Filtri pod imenom Drop Shadow (Vrži senco). Prikaže se okno v katerem lahko nastavimo štiri predmeta, prva je oddaljenost sence v x (horizontalni oz. vodoravni) smeri od objekta, ki bo vseboval senčenje, druga je enako kot prva, le da je oddaljenost v y (vertikalni oz. navpični) smeri, tretja je velikost sence, četrta možnost omogoča stopnjo vidnosti sence.

Na koncu dodamo logotip, ki ga predhodno zmanjšamo in obrežemo v kolikor je to potrebno. Tudi logotipu zmeščamo robove po enakem postopku kot elipsi.

Sliko je potrebno shraniti v PNG formatu, ker ta omogoča 8-bitno prosojnost, za razliko od GIF-a ki omogoča samo 1-bitno in JPEG-ja ki prosojnosti sploh ne omogoča. Večbitna prosojnost se mora ohraniti zaradi roba gumba, da ta ostane gladek.

*Slika 68: Izdelava gumbov –
Senca*

*Slika 69: Izdelava gumbov - Končni
izdelek*

4.4.13.2. Postavitev gumbov

Za lažjo postavitev gumbov smo izdelali dodatek za postavitev gumbov v krog in z sredinskim gumbom.

Ta je napisan v JavaScriptu. Glej priloge.

Slika 73: Postavitev gumbov v krog

5. ZAKLJUČEK

Hipotezo smo v celoti potrdili. Za sistem smo uporabili večino predlaganih rešitev. Za potrditev celotne hipoteze smo poleg uporabe dobrih obstoječih rešitev izdelali dodatne razširitve in dodatke, ki so sistem dopolnili in odpravili pomanjkljivosti obstoječih sistemov.

Sistem

Ugotovili smo, da ni potrebe po novi strojni opremi in da zadošča že 4 – 5 let stara strojna oprema. Za zaslon na dotik smo uporabili obstoječe sisteme za katere smo ugotovili da so popolnoma podprti tudi na alternativnih operacijskih sistemih kot je naš izbran Linux OS.

Operacijski sistem

Za operacijski sistem smo izbrali Kubuntu Linux, saj je dobro podprt in razširjen. Linux Kubuntu je ob namestitvi zaznal vso strojno opremo, zato težav z upravljanjem strojne opreme nismo imeli. Sistem je odprto koden in za končnega uporabnika brezplačen.

Posredovalec informacij

Za to je bil najprimernejši brskalnik Mozilla Firefox, saj smo zaradi odprtosti zanj lahko pripravili veliko razširitev sami in tako dopolnili funkcionalne pomanjkljivosti. Podpira vse najnovejše spletne tehnologije, zato je izpolnil vse naše zahteve in želje.

Izvor informacij

Za izvor smo se odločili za Joomla CMS, saj je razvojno usmerjen projekt, odlikuje ga enostavnost dodajanja vsebin in široka paleta dodatkov. V celoti je lokaliziran, lokaliziranih je tudi veliko razširitev. Ponuja enostavno vzdrževanje, je stabilen. Velika prednost je prijaznost do uporabnika. Uporabniki za vnos novic ne potrebujejo računalniških znanj, potrebujejo samo funkcionalna računalniška znanja. Poleg naštetega so izdelane tudi razširitve za vključitev modernih Googlovih orodij kot je Google map.

Zagotavljanje zmernosti

Zmernost smo zagotovili z skupkom razširitev za Firefox, ki ob zagonu poskrbijo za delovanje le tega. Uporabnika spremljajo vmesniki, ki mu zagotavljajo enakost pri dostopu do vsebin. Pri morebitnih težavah sistem po določenih časovnih presledkih sam poskrbi za po nastavitvev.

Končna misel

Našo hipotezo smo potrdili, saj nam je uspelo vse zastavljene cilje doseči z pomočjo Odprto kodnih virov in lastnega dela. Izkušnje podjetja T.R.I. d.o.o. na področju izdelave ohišij za kioske so nam bile v veliko pomoč. V veliko pomoč so nam bile

povratne informacije uporabnikov in izkušnje poznavalcev. Do ustreznih rešitev smo prišli z preskušanjem in odzivom uporabnikov. Ugotovili smo, da se zaradi poznavanja področja premalo vživimo v kožo uporabnikov. Določene zadeve so se nam zdele same po sebi umevne, praktična uporaba in uporabniki so nam dokazali nasprotno.

Kljub robustni strojni opreми, ustreznim zaščitam, smo ugotovili, da popolne zaščite pred vandalizmom in namernim uničevanjem ni. Na TIC kiosku Velenje so vandali uničili zaslon na dotik in tako onemogočili uporabo kioska. Za dodatno zaščito in varnost priporočamo 24 urni video nadzor kioska.

Slika 70: Kiosk, Odprt

Slika 71: Kiosk, Zaprt

6. POVZETEK

Pripravili smo sistem za prikaz informacij v obliki prosto stoječega zaslona na dotik, z ustrežno strojno opremo in programsko opremo, ki nam omogoča povezovanje na splet od koder se informacije pridobivajo. To smo dosegli z odprto kodno programsko opremo in z dodatki, ki smo jih zaradi možnosti odprte kode lahko sami pripravili in so uporabni tudi zunaj tega projekta.

Zaradi možnosti, ki jih sistem ponuja je kiosk širše uporaben. Zaradi svoje prilagodljivosti in neposredne povezave v svetovno splet, omejitev za dostop do informacij skoraj ni. Ker je vsebina kioska dostopna neposredno preko spleta, lahko do strani odstopamo tudi iz klasičnih brskalnikov na osebnih računalnikih. S to lastnostjo lahko ponudimo dostop do informacij širšemu krogu ljudi.

Na vsebino lahko neposredno vplivamo, upravljavci kioskov lahko to možnost izkoristijo za promocijo ali neposredno informiranje odjemalcev. Vzdrževanje je enostavnejše in hitrejše, zaradi zgradbe tudi cenejše.

7. ZAHVALA

Zahvala mentorju Osredkar Iztoku, ki je skrbel, da so stvari tekle v pravi smeri, moralno podporo in ustrezno motivacijo.

Zahvala podjetju T.R.I. za doniranje strojne opreme in svetovanju.

Zahvala TIC Velenje za uporabo njihovega kioska in koristnih informacijah na osnovi njihovih izkušenj.

Zahvala Inštitutu OKO za gostovanje in razvojna orodja, ki so bila v pomoč pri razvoju razširitev.

Zahvala. Šolskemu centru Velenje, ki je omogočil izdelavo raziskovalne naloge

8. PRILOGE

8.1. FxKeyboard

Izvorna koda za firefox tipkovnico.

Slika 72: FxKeyboard

8.1.1. chrome.manifest

```
content fxkeyboard fxkeyboard/content/  
overlay chrome://browser/content/browser.xul  
chrome://fxkeyboard/content/overlay.xul
```

8.1.2. install.rdf

```
<RDF xmlns="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#"  
xmlns:em="http://www.mozilla.org/2004/em-rdf#">  
  
<Description about="urn:mozilla:install-manifest">  
  
<em:id>fxkeyboard@rawdev.net</em:id>  
<em:name>FxKeyboard</em:name>  
<em:version>1.1</em:version>  
<em:description>A handy keyboard.</em:description>  
<em:creator>Marko Zabreznik</em:creator>  
<em:aboutURL>http://www.rawdev.net</em:aboutURL>  
<em:type>2</em:type>  
  
<!-- Firefox -->  
<em:targetApplication>  
<Description>  
<em:id>{ec8030f7-c20a-464f-9b0e-13a3a9e97384}</em:id>  
<em:minVersion>2.0</em:minVersion>  
<em:maxVersion>3.0.*</em:maxVersion>  
</Description>  
</em:targetApplication>  
  
</Description>  
  
</RDF>
```

8.1.3. overlay.js

```
/*
FxKeyboard
Version: 1.2
Author: Marko Zabreznik
Date: 22 Feb 2009
Purpose: Firefox Keyboard
*/
window.addEventListener("load", function() { FxKeyboard.startUp(); }, false);
var FxKeyboard = {
startUp: function()
{
var self = this;
// globals -----*/
this.shift = false;
this.caps = false;
this.focus;
this.capsbutton = document.getElementById('fxkeyboard_caps');
this.shiftbutton = document.getElementById('fxkeyboard_shift');
this.toolbar = document.getElementById('fxkeyboard_toolbar');
// draw layout -----*/
osKeys = new Array (
'1','2','3','4','5','6','7','8','9','0','%','*','-','ä',-1,'q','w','e','r','t','z','u','i','o','p','š','d','+', 'ß',-
1,'a','s','d','f','g','h','j','k','l','č','ć','ž','ē','ö',-1,'y','x','c','v','b','n','m','@','!',';','!', '?','\\','ü');
var keyboard = document.getElementById('fxkeyboard_keyboard');
var tempRow = document.createElement("hbox");var temp;
for ( var i in osKeys ) {
if (osKeys[i] == -1) {
tempRow.setAttribute("flex", '1');
keyboard.appendChild(tempRow);
tempRow = document.createElement("hbox");
}
else {
tempRow.appendChild(this.addButton(osKeys[i].toUpperCase(),osKeys[i],osKeys[i].
toUpperCase()));
}
}
tempRow.setAttribute("flex", '1');
keyboard.appendChild(tempRow);

// on click -----*/
window.addEventListener("DOMContentLoaded", function(aEvent) {
var thebrowserget = gBrowser.getBrowserForDocument(aEvent.target);
if(thebrowserget)thebrowserget.addEventListener("click", function()
{ FxKeyboard.itemFocused(); }, false);
FxKeyboard.toggletoolbar(true);
```

```
    }, true);
  },
  itemFocused: function () {
    var focused = document.commandDispatcher.focusedElement;
    if (focused && (focused.type === 'text' || focused.type === 'textarea' || focused.type ===
    "password")) {
      // textarea found, open keyboard
      this.focus = focused;
      this.toggletoolbar(false);
    }
    else {
      this.toggletoolbar(true);
    }
  },
  toggletoolbar: function(set){
    this.toolbar.collapsed = set;
  },
  buttonAction: function(button) {
    if (this.shift) {
      this.focus.value+=(button.action2);
      this.doShift();
    }
    else
      this.focus.value+=(button.action1);
  },
  addButton: function(name, action1, action2) {
    tempButton = document.createElement("button");
    tempButton.setAttribute("label", name);
    tempButton.setAttribute("tooltiptext", name);
    tempButton.setAttribute("flex", '1');
    tempButton.action1 = action1;
    // simple test if it is a character
    if (name.toLowerCase() !== name.toUpperCase())
      tempButton.style.fontWeight="bold"
      tempButton.style.minWidth="40px"
      tempButton.style.height="40px"
      tempButton.action2 = action2;
    tempButton.setAttribute("oncommand", 'FxKeyboard.buttonAction(this)');
    return tempButton;
  },
  doShift: function () {
    if (this.caps) return;
    this.shift = !this.shift;
    this.shiftbutton.style.color = (this.shift) ? "#ff0000" : "#000000";
  },
  doCaps: function () {
    if (this.caps) {
```

```
this.shift = this.caps = false;
this.capsbutton.style.color = this.shiftbutton.style.color = '#000000';
}
else {
this.shift = this.caps = true;
this.capsbutton.style.color = this.shiftbutton.style.color = '#ff0000';
}
},
doBackspace: function () {
this.focus.value = this.focus.value.slice(0, -1);
},
doClear: function () {
this.focus.value="";
},
doEnter: function () {
this.focus.value+="\n";
},
doSpace: function () {
this.focus.value+=' ';
}
}
// END FxKeyboard
```

8.1.4. overlay.xul

```
<?xml version="1.0"?>
<overlay id="fxkeyboardOverlay"
xmlns="http://www.mozilla.org/keymaster/gatekeeper/there.is.only.xul">
<script type="application/x-javascript" src="chrome://fxkeyboard/content/overlay.js"/>
>

<gtoolbox>
<gtoolbar collapsed="true" id="fxkeyboard_toolbar" flex="1">
<hbox id="fxkeyboard_keyboard" orient="vertical" flex="1">
</hbox>
<vbox id="fxkeyboard_special" >
<hbox flex="1">
<button label="&lt;- Back" flex="1" oncommand="FxKeyboard.doBackspace()"/>
<button label="Delete" flex="1" oncommand="FxKeyboard.doClear()"/>
<button label="Enter" flex="1" oncommand="FxKeyboard.doEnter()"/>
</hbox>
<hbox flex="1">
<button label="Space" flex="1" oncommand="FxKeyboard.doSpace()" />
<button label="Shift" flex="1" oncommand="FxKeyboard.doShift()"
id="fxkeyboard_shift"/>
<button label="CapsLock" flex="1" oncommand="FxKeyboard.doCaps()"
id="fxkeyboard_caps"/>
```

```
</hbox>
</vbox>
</gtoolbar>
</gtoolbox>
</overlay>
```

8.2. FxGrounded

Firefox vtič za navigacijo in povratek na prvo stran.

Slika 73: FxGrounded

8.2.1. install.rdf

```
<RDF xmlns="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#"
xmlns:em="http://www.mozilla.org/2004/em-rdf#">

<Description about="urn:mozilla:install-manifest">

<em:id>grounded@rawdev.net</em:id>
<em:name>FxGrounded</em:name>
<em:version>1.3.4</em:version>
<em:description>Keeps firefox on the homepage. Navigation menu, 30 min
homepage, 5 min derivate, 3 min external timeout for restart.</em:description>
<em:creator>Marko Zabreznik</em:creator>
<em:aboutURL>http://www.rawdev.net</em:aboutURL>
<em:type>2</em:type>

<!-- Firefox -->
<em:targetApplication>
<Description>
<em:id>{ec8030f7-c20a-464f-9b0e-13a3a9e97384}</em:id>
<em:minVersion>2.0</em:minVersion>
<em:maxVersion>3.0.*</em:maxVersion>
</Description>
</em:targetApplication>

</Description>

</RDF>
```

8.2.2. chrome.manifest

```
content grounded grounded/content/  
overlay chrome://browser/content/browser.xul chrome://grounded/content/overlay.xul
```

8.2.3. overlay.js

```
/*  
FxGrounded  
Version: 1.3.4  
Author: Marko Zabreznik  
Date: 18 Feb 2009  
Purpose: Keeps Firefox on homepage  
*/  
window.addEventListener("load", function() { FxGrounded.startUp(); }, false);  
window.addEventListener("unload", function() {  
try { window.clearInterval(this.Timer); } catch(ex) {}  
}, false);  
  
var FxGrounded = {  
startUp: function() {  
var self = this;  
  
// get homepage  
var prefs = Components.classes["@mozilla.org/preferences-service;1"].  
getService(Components.interfaces.nsIPrefBranch);  
if (prefs.getPrefType("browser.startup.homepage") == prefs.PREF_STRING){  
this.homepage = prefs.getCharPref("browser.startup.homepage");  
}  
  
/*globals*/  
this.toolbar = document.getElementById('groundedToolbar');  
this.close = document.getElementById('groundedClose');  
// events  
window.addEventListener("mousemove", function(aEvent) { // mouse move  
self.forceRefresh(); // restart clock  
}, true);  
window.addEventListener("click", function(aEvent) { // click/action  
self.forceRefresh(); // restart clock  
}, true);  
this.time_to_restart = 1000*60*2; // 5 min to let the browser restart load up..  
  
window.addEventListener("DOMContentLoaded", function(aEvent) { // page loaded  
var targetBrowserIndex = gBrowser.getBrowserIndexForDocument(aEvent.target);  
if (targetBrowserIndex != -1) {  
// this is the main window.....  
switch (true) {  
case (aEvent.target.location.toString() == self.homepage):
```



```
// this is homepage
self.time_to_restart=1000*60*30;
self.toolbar.collapsed = true;
break;
case (!FxGrounded._isLinkExternal(aEvent.target.location)):
// this is homepage derivate
self.time_to_restart=1000*60*5;
self.toolbar.collapsed = false;
break;
default:
// external page
self.time_to_restart=1000*60*3;
self.toolbar.collapsed = false;
break;
}
}
//else {
// this is a frame, we wont time frames.
//}
}, true);

/* RESTAT AFTER INACTIVITY */
var oDate = new Date();
this.Time = oDate.getTime(); // milliseconds since epoch
this.Timer = window.setInterval(self.CheckTime, 1000); // check every second
},
CheckTime : function() {
// check if enough time passed since last action
var oDate = new Date();
if (oDate.getTime() - FxGrounded.Time > FxGrounded.time_to_restart) {
FxGrounded.restartApp();
}
else if (false == FxGrounded.toolbar.collapsed){
var sDate = new Date(FxGrounded.time_to_restart - oDate.getTime() +
FxGrounded.Time);
var a = sDate.getTime()/1000;
var h=Math.floor(a/3600);
var m=Math.floor(a/60)-(h*60);
var s=Math.floor(a-(h*3600)-(m*60));
FxGrounded.close.label = "Zapri "+ FxGrounded.addSpace(m+":",5);
}
},
addSpace: function(argvalue, numlength) {
if (! numlength > 0) numlength = 10;
if (argvalue.length < numlength) {
for(var i = argvalue.length; i < numlength; i++)
argvalue = " " + argvalue;
```

```
}
return argvalue;
},
forceRefresh: function() {
//dump('refresh time');
var oDate = new Date();
this.Time = oDate.getTime(); // milliseconds since epoch
},
scrollUp: function () {
Doc = gBrowser.selectedBrowser.contentDocument;
Doc.body.scrollTop-= 20;
Doc.documentElement.scrollTop-= 20;
},
scrollDown: function () {
Doc = gBrowser.selectedBrowser.contentDocument;
Doc.body.scrollTop+= 20;
Doc.documentElement.scrollTop+= 20;
},
/* end iframe */
_isLinkExternal : function(aLink) {
if (aLink.toString().indexOf(this.homepage)!=-1)
return false;
else return true;
},
// Code taken from chrome://toolkit/content/mozapps/extensions/extensions.js
restartApp : function() {
const nsIAppStartup = Components.interfaces.nsIAppStartup;

// Notify all windows that an application quit has been requested.
var os = Components.classes["@mozilla.org/observer-service;1"]
.getService(Components.interfaces.nsIObserverService);
var cancelQuit = Components.classes["@mozilla.org/supports-PRBool;1"]
.createInstance(Components.interfaces.nsISupportsPRBool);
os.notifyObservers(cancelQuit, "quit-application-requested", null);

// Notify all windows that an application quit has been granted.
os.notifyObservers(null, "quit-application-granted", null);

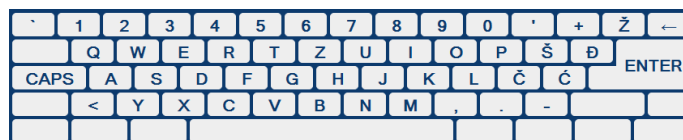
// Enumerate all windows and call shutdown handlers
var wm = Components.classes["@mozilla.org/appshell/window-mediator;1"]
.getService(Components.interfaces.nsIWindowMediator);
var windows = wm.getEnumerator(null);
while (windows.hasMoreElements()) {
var win = windows.getNext();
if ("tryToClose" in win)
win.tryToClose();
}
}
```

```
Components.classes["@mozilla.org/toolkit/app-  
startup;1"].getService(nsIAppStartup)  
.quit(nsIAppStartup.eRestart | nsIAppStartup.eForceQuit);  
}  
}  
// END FxGrounded
```

8.2.4. overlay.xul

```
<?xml version="1.0"?>  
<overlay id="groundedOverlay"  
xmlns="http://www.mozilla.org/keymaster/gatekeeper/there.is.only.xul">  
<script type="application/x-javascript" src="chrome://grounded/content/overlay.js"/>  
<toolbox>  
<toolbar style="height:50px" collapsed="true" id="groundedToolbar" flex="1">  
<button image="chrome://grounded/content/images/home.png" id="groundedClose"  
label="Zapri" flex="1" oncommand="BrowserGoHome()"/>  
<button image="chrome://grounded/content/images/reload.png" label="Osveži"  
flex="1" oncommand="BrowserReload()"/>  
<button image="chrome://grounded/content/images/stop.png" label="Ustavi"  
flex="1" oncommand="BrowserStop()"/>  
<button image="chrome://grounded/content/images/back.png" label="Nazaj"  
flex="1" oncommand="BrowserBack();"/>  
<button image="chrome://grounded/content/images/forward.png" label="Naprej"  
flex="1" oncommand="BrowserForward();"/>  
<button image="chrome://grounded/content/images/up.png" label="Gor" flex="1"  
type="repeat" oncommand="FxGrounded.scrollUp()"/>  
<button image="chrome://grounded/content/images/down.png" label="Dol" flex="1"  
type="repeat" oncommand="FxGrounded.scrollDown()"/>  
</toolbar>  
</toolbox>  
</overlay>
```

8.3. mod_joomkey

Slika 74: Joomkey

8.3.1. mod_joomkey.css

```
/**  
* @version $Id: modjoomkey.css 0.1.0 2008-09-14 19:22:00 ~0 $  
* @package JoomKey
```

```
* @copyright (C) Marko Zabreznik
```

```
*/
```

```
@CHARSET "UTF-8";
```

```
div.joomkeyocont {
```

```
position:fixed;
```

```
bottom:0px;
```

```
width:100%;
```

```
z-index: 999;
```

```
}
```

```
div.joomkeycont {
```

```
background:#0c3a6d;
```

```
margin:auto;
```

```
width:840px;
```

```
z-index: 999;
```

```
display: none;
```

```
border: 1px solid #0c3a6d;
```

```
margin-bottom:5px;
```

```
padding:5px;
```

```
-moz-border-radius: 10px;
```

```
border-radius: 10px;
```

```
}
```

```
div.joomkeyocont button {
```

```
color:#0c3a6d;
```

```
background-color: #eee;
```

```
text-transform:uppercase;
```

```
-moz-border-radius: 5px;
```

```
border-radius: 5px;
```

```
border: 1px solid #eee;
```

```
display:inline;
```

```
font-size:20px;
```

```
font-weight:bold;
```

```
margin:2px;
```

```
padding: 1px;
```

```
}
```

```
.pushed{
```

```
background-color: #000;
```

```
color:#fff;
```

```
}
```

8.3.2. mod_joomkey.de-DE.js

```
/**
 * @version $Id: modjoomkey.de-DE.js 0.1.0 2008-09-14 19:22:00 ~0 $
 * @package JoomKey
 * @copyright (C) Marko Zabreznik
 */

var osKeys = new Array(2)
osKeys[0] = new Array ('^','1','2','3','4','5','6','7','8','9','0','B',' ','#',
'q','w','e','r','t','z','u','i','o','p','ü','+',
'a','s','d','f','g','h','j','k','l','ö','ä',
'<','y','x','c','v','b','n','m',';',':','_');
osKeys[1] = new Array ('^','!','"', '$','%','&','/','(',')','=' ,'"?' ,'"',
'Q','W','E','R','T','Z','U','I','O','P','Ü','*',
'A','S','D','F','G','H','J','K','L','Ö','Ä',
'>','Y','X','C','V','B','N','M',';',':','_');
```

8.3.3. mod_joomkey.en-GB.js

```
/**
 * @version $Id: modjoomkey.en-GB.js 0.1.0 2008-09-14 19:22:00 ~0 $
 * @package JoomKey
 * @copyright (C) Marko Zabreznik
 */

var osKeys = new Array(2)
osKeys[0] = new Array ('^','1','2','3','4','5','6','7','8','9','0','-','=','/',
'q','w','e','r','t','y','u','i','o','p','[',']',
'a','s','d','f','g','h','j','k','l',';','"',
'"/','z','x','c','v','b','n','m',';',':','/');
osKeys[1] = new Array ('~','!','@','#','$','%','^','&','*','(',')','_','+','|','|',
'Q','W','E','R','T','Z','U','I','O','P','{','}',
'A','S','D','F','G','H','J','K','L',';','"',
'|','Y','X','C','V','B','N','M','<','>','?');
```

8.3.4. mod_joomkey.js

```
/**
 * @version $Id: modjoomkey.js 0.1.0 2008-09-14 19:22:00 ~0 $
 * @package JoomKey
 * @copyright (C) Marko Zabreznik
 */

function createCSSRule(rule,attributes)
{
var newRule = "\n"+rule+"\n";
for (var attribute in attributes){newRule += "\t" + attribute + ": " +
```

```
attributes[attribute] + "\n";}
newRule += "}\n";
var styleTag = $(style[type="text/css"]) || new
Element("style").setProperty('type','text/css').injectInside(document.head);
if(window.ie) styleTag.styleSheet.cssText += newRule;
else styleTag.appendText(newRule);
}

var osKeyboard = new Class({
options: {
position: 'mouse', className: 'joomkeycont', id: 'joomkeycont', keyheight: '30',
keywidth: '52'
},
initialize: function (op) {
this.setOptions(op);

this.htmlkey = new Array(2);
this.htmlkey[0]= new Element('div');
this.htmlkey[1]= new Element('div');
var line= new Element('div');
for(var sh=0;sh<=1;sh++) {
var i = 0;
line.empty();
for (var a=0;a<14;a++,i++)
line.innerHTML += '<button value="'+osKeys[sh][i]+'>'+osKeys[sh][i]+'</button>';
line.innerHTML += '<button value="◆ ">&larr;</button>';
this.htmlkey[sh].innerHTML += '<div>'+line.innerHTML+"</div>";

line.innerHTML = '<button class="b1">&nbsp;</button>';
for (var a=0;a<12;a++,i++)
line.innerHTML += '<button value="'+osKeys[sh][i]+'>'+osKeys[sh][i]+'</button>';
line.innerHTML += '<button value="enter"
style="position:absolute;width:91px;height:'+ (this.options.keyheight*2+4)
+'px;">ENTER</button>';
this.htmlkey[sh].innerHTML += '<div>'+line.innerHTML+"</div>";

var tshift = (sh) ? "pushed" : "";
line.innerHTML = '<button class="'+tshift+" value="↑" style="width:91px">CAPS</
button>';
for (a=0;a<11;a++,i++)
line.innerHTML += '<button value="'+osKeys[sh][i]+'>'+osKeys[sh][i]+'</button>';
line.innerHTML += '<button value="enter" style="width:125px">&nbsp;</button>';
this.htmlkey[sh].innerHTML += '<div>'+line.innerHTML+"</div>";

line.innerHTML = '<button class="b1">&nbsp;</button>';
for (a=0;a<11;a++,i++)
line.innerHTML += '<button value="'+osKeys[sh][i]+'>'+osKeys[sh][i]+'</button>';
```

```
line.innerHTML += '<button
style="width:91px">&nbsp;</button><button>&nbsp;</button>';
this.htmlkey[sh].innerHTML += '<div>'+line.innerHTML+"</div>";
line.innerHTML = "";

line.innerHTML += '<button class="b1">&nbsp;</button><button
class="b1">&nbsp;</button><button class="b1">&nbsp;</button>';
line.innerHTML += '<button value=" " style="width:'+ (this.options.keywidth*6+13)
+'px;">&nbsp;</button>';
line.innerHTML += '<button class="b1">&nbsp;</button><button
class="b1">&nbsp;</button><button class="b1">&nbsp;</button><button
class="b1">&nbsp;</button>';
this.htmlkey[sh].innerHTML += '<div>'+line.innerHTML+"</div>";

}
delete line;

createCSSRule('div.joomkeyocont button', {'width' :
this.options.keywidth+'px','height' : this.options.keyheight+'px' });
createCSSRule('button.b1', {'width' : '69px !important'});
this.outercont=new Element('div',{'class': 'joomkeyocont', 'id': 'joomkeyocont'});
$(document.body).adopt(this.outercont);
this.cont=new Element('div',{'class': this.options.className, 'id':
this.options.id,'styles': {'display':'none'}});
this.shift=0;
$(this.outercont).adopt(this.cont);
this.bound = { 'hide': this.hide.bindWithEvent(this) }
this.cont.addEvent('click', function(e) { e.stop(); }.bindWithEvent(this));
},
makekeys: function() {
this.cont.empty();

this.cont.innerHTML = this.htmlkey[this.shift].innerHTML;

$$('#'+this.options.id+' button').each(function(button) {
button.addEvent('click', this.onClick.bindWithEvent(this,[button]));
}.bind(this));
},
hide: function(e) {

if (e.target!=this.target) {
this.cont.style.display = 'none';
document.removeEvent('click', this.bound.hide);
}
},
show: function(e) {
```

```
if (this.cont.style.display == 'none') {
  e.stop();
  this.target = e.target;
  this.shift=0;
  this.makekeys();
  this.cont.style.display = 'block';
  document.addEventListener('click', this.bound.hide );
}
},
onClick:function(e,target){
  e.stop();
  var keyCode = null; charCode=null;
  if (target.value=='↑') {
    this.shift = Math.abs(this.shift-1);
    this.makekeys();
    return;
  } else if (target.value=='⬅') {
    keyCode = 0x08;
  } else if (target.value=='space') {
    charCode = 0x20;
  } else if (target.value=='enter') {
    keyCode = 0x0D;
  } else {
    charCode = target.value.charCodeAt(0);
  }
  this.target.focus();
  if (window.ie) {
    if (charCode) this.target.value += String.fromCharCode(charCode);
    if ((keyCode==0x08) && (this.target.value!="")) this.target.value =
    this.target.value.substr(0,(this.target.value.length-1));
    if (keyCode==0x0D) this.target.value += "\n";
  }
  else {
    var evtObj = document.createEvent("KeyboardEvent");
    if(evtObj.initKeyEvent && this.target.dispatchEvent) {
      evtObj.initKeyEvent("keypress", // in DOMString typeArg,
        false, // in boolean canBubbleArg,
        false, // in boolean cancelableArg,
        null, // in nsIDOMAbstractView viewArg,
        false, // in boolean ctrlKeyArg,
        false, // in boolean altKeyArg,
        true, // in boolean shiftKeyArg,
        false, // in boolean metaKeyArg,
        keyCode, // key code;
        charCode); // char code.

    this.target.dispatchEvent(evtObj);
```



```
}  
}  
}  
});
```

```
osKeyboard.implement(new Options());  
var screenKeyboard = null;
```

```
window.addEventListener('domready', function() {
```

```
screenKeyboard = new osKeyboard();  
$$('input').each(function(input) {  
if ((input.type=="text") || (input.type=="password")) {  
input.addEventListener('click', function(e){ screenKeyboard.show(e); }.bindWithEvent(this));  
input.setAttribute("autocomplete", "off");  
}  
});  
$$('textbox').each(function(textbox) {  
textbox.addEventListener('click', function(e)  
{ screenKeyboard.show(e); }.bindWithEvent(this));  
});  
});
```

8.3.5. mod_joomkey.php

```
<?php  
/**  
 * @version.....  
.....$Id: modjoomkey.php 0.1.0 2008-09-14 19:22:00 ~0 $  
 * @package.....  
.....JoomKey  
 * @copyright.....  
.....(C) Marko Zabreznik  
 */
```

```
defined('_JEXEC') or die ('Restricted access');  
$doc = &Jfactory::getDocument();
```

```
JHTML::_( 'behavior.mootools' );  
$doc->addStyleSheet(JURI::root(true) . '/modules/mod_joomkey/mod_joomkey.css');  
$doc->addScript(JURI::root(true) . '/modules/mod_joomkey/mod_joomkey.'. $lang-  
>_lang.'.js');  
$doc->addScript(JURI::root(true) . '/modules/mod_joomkey/mod_joomkey.js');
```

```
?>
```

8.3.6. mod_joomkey.sl-SI.js

```
/**
 * @version $Id: modjoomkey.sl-SL.js 0.1.0 2008-09-14 19:22:00 ~0 $
 * @package JoomKey
 * @copyright (C) Marko Zabreznik
 */

var osKeys = new Array(2)
osKeys[0] = new Array ('','1','2','3','4','5','6','7','8','9','0',' ','+',',',
'q','w','e','r','t','z','u','i','o','p','š','d',
'a','s','d','f','g','h','j','k','l','č','ć',
'<','y','x','c','v','b','n','m',';',':','_');
osKeys[1] = new Array ('~','!',''', '#', '$', '%', '&', '/', '(', ')', '=', '?', '*', 'Ž',
'Q','W','E','R','T','Z','U','I','O','P','Š','Đ',
'A','S','D','F','G','H','J','K','L','Č','Ć',
'>','Y','X','C','V','B','N','M',';',':','_');
```

8.3.7. mod_joomkey.xml

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<install type="module" version="1.5.7" >

<name>JoomKey</name>
<author>Marko Zabreznik</author>
<creationDate>4 December 2008</creationDate>
<copyright>Marko Zabreznik</copyright>
<license>GPLv3</license>
<authorEmail>marko@zabreznik.net</authorEmail>
<authorUrl>www.zabreznik.net</authorUrl>
<version>0.1.0</version>
<description>JoomKey is a joomla native mootools js virtual keyboard. It can be
used on html inputs and textareas. The language is based on the language of the
currently viwed site/article. It comes with english, german and slovenian keyboard
but can be easily be fitted with any additional language. If you do create a language
please send it to me so i can add it.
Tested on Firefox 3. Made in scope of the Institut-Okno Kiosk project.</description>...
<files>
<filename module="mod_joomkey">mod_joomkey.php</filename>
<filename module="mod_joomkey">mod_joomkey.css</filename>
<filename module="mod_joomkey">mod_joomkey.js</filename>
<filename module="mod_joomkey">mod_joomkey.sl-SI.js</filename>
<filename module="mod_joomkey">mod_joomkey.en-GB.js</filename>
<filename module="mod_joomkey">mod_joomkey.de-DE.js</filename>
<filename module="mod_joomkey">index.html</filename>
</files>
</install>
```

8.4. mod_screensave

Je modul za joomla, ki prikaže ohranjevalnik zaslona.

Slika 75: Ohranjevalnik zaslona

8.4.1. mod_screensave.js

```
/**
 * @version.....$Id: modscreensave.js 0.2.0 2008-11-30 21:18:41 ~0 $
 * @package.....ScreenSave
 * @license.....GPLv3
 * @copyright.....Marko Zabreznik
 */

var ScreenSave = new Class({
  options: {
    imgUrls: [],
    path: '/images/screensave/',
    wait: 10000,
    delay: 5000,
    opacity: 0.7,
    preload: 0
  },
  initialize: function(op){
    this.setOptions(op);

    this.imgNr = 0;
    this.imgMx = 0;
```

```
this.options.imgUrls.each(function (e){
this.imgList.include(this.options.path+e);
this.imgMx++;
if (this.options.preload) new Element('img',{'src':this.options.path+e});
}.bind(this));

this.overlay=new Element('div',{'class': 'screensave', 'id': 'screensave'});
this.image = new Element('img',{'class': 'screensaveImg', 'id': 'screensaveImg'});
this.overlay.adopt(this.image);
$(document.body).adopt(this.overlay);
this.overlay.style.display = 'none';

this.createCSSRule('#screensave', {
'height' : getScrollHeight()+ 'px',
'-moz-opacity':this.options.opacity,
'filter': 'alpha(opacity='+ (this.options.opacity*100)+)',
'opacity':this.options.opacity,
'position': 'absolute',
'top': '0',
'left': '0',
'z-index': '90',
'width': getScrollWidth()+ 'px',
'background': '#000'
});
this.createCSSRule('#screensaveImg', {
'position': 'absolute'
});.....

this.isOn = false;
this.delay = $clear(this.delay);

this.wait = this.startSS.bind(this).delay(this.options.wait);
$(document.body).addEvent('mousemove', function(e) {
if (this.isOn == true) {
this.stopSS();
}
else {
this.wait = $clear(this.wait);
this.wait = this.startSS.bind(this).delay(this.options.wait);
}
}.bindWithEvent(this));
},
imgList: [],
startSS: function () {
this.isOn = true;
this.ShowHide(true);
this.changeImage();
```

```
this.overlay.style.display = 'block';

this.delay = this.changeImage.bind(this).periodical(this.options.delay);
},
stopSS: function () {
this.isOn = false;
this.delay = $clear(this.delay);
this.ShowHide(false);
this.overlay.style.display = 'none';
},
changeImage : function () {
this.image.style.display = 'none';
this.image.src = this.imgList[(this.imgNr < this.imgMx)? this.imgNr++ : (this.imgNr
= 0)];
this.image.style.top = $random(getScrollTop()+20,getScrollTop()+getHeight()-
this.image.height-20)+'px';
this.image.style.left= $random(getScrollLeft()+20,getScrollLeft()+getWidth()-
this.image.width-20)+'px';
this.image.style.display = 'block';
},
ShowHide: function (visible) {
$$("applet", "iframe", "select").visibility = (visible) ? "visible": "hidden";
},
createCSSRule: function(rule,attributes)
{
var newRule = "\n"+rule+"{\n";
for (var attribute in attributes){newRule += "\t" + attribute + ": " +
attributes[attribute] + ";\n";}
newRule += "}\n";
var styleTag = $E('style[type="text/css"]') || new
Element("style").setProperty('type','text/css').injectInside(document.head);
if(window.ie) styleTag.styleSheet.cssText += newRule;
else styleTag.appendText(newRule);
}
});
ScreenSave.implement(new Options);
```

8.4.2. mod_screensave.php

```
<?php
/**
 * @version.....
.....$Id: modscreensave.php 0.2.0 2008-11-30 21:18:41 ~0 $
 * @package.....ScreenSave
 * @license.....GPLv3
```

```
* @copyright.....Marko Zabreznik
*/
defined('_JEXEC') or die ('Restricted access');

$path = $params->get( 'Path', '/images/screensave/' );
if(substr($path, -1) != "/" ) $path .= "/";

/* get images */
$images = array();

$allowed_types = array('png','jpg','jpeg','gif');
$d = opendir(JPATH_ROOT.$path);
while($imgfile = readdir($d) ) {
if(in_array(strtolower(substr($imgfile,-3)),$allowed_types)) {
$images[]=$imgfile;
}
}

/* if any images.. */

if (!empty($images)){

$doc = &Jfactory::getDocument();
JHTML::_('behavior.mootools');
$doc->addScript(JURI::root(true) . '/modules/mod_screensave/mod_screensave.js');

$delay = $params->get( 'Delay', '5' ) * 1000;
$wait = $params->get( 'Wait', '10' ) * 1000;
$opacity = $params->get( 'Opacity', '8' )/10;
$preload = $params->get( 'Preload', '0' );

?>

<script language="JavaScript">
window.addEvent('domready', function(){
var screensaver = new ScreenSave({
imgUrls: ["<?php echo implode('"',"', $images) ?>"],
path: '<?php echo JURI::base().ltrim($path, '/') ?>',
wait: <?php echo $wait; ?>,
delay: <?php echo $delay; ?>,
opacity: <?php echo $opacity; ?>,
preload: <?php echo $preload; ?>
});
});
</script>
<?php } ?>
```

8.4.3. mod_screensave.xml

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<install type="module" version="1.5.7" >
<name>ScreenSave</name>
<author>Marko Zabreznik</author>
<creationDate>4 November 2008</creationDate>
<copyright>Marko Zabreznik</copyright>
<license>GPLv3</license>
<authorEmail>marko@zabreznik.net</authorEmail>
<authorUrl>www.zabreznik.net</authorUrl>
<version>0.2.0</version>
<description>ScreenSave is a Javascript Screen Saver for Joomla! 1.5 (Uses Joomla's
native JS API).
```

It works just like any desktop image rotating screen saver. You specify a folder and it displays the images found there (randomly on the screen) after a specified time with a specified delay.

It also supports transparency and pre-loading.

Tested on Firefox 3 and Google Chrome. Made in scope of the Institut-Oko Kiosk project.

GPLv3

By: Marko Zabreznik</description>

```
<files>
<filename plugin="mod_screensave">mod_screensave.php</filename>
<filename plugin="mod_screensave">mod_screensave.js</filename>
<filename module="mod_screensave">index.html</filename>
</files>
<params>
<param name="Path" type="text" default="/images/screensave" label="Path to
images" description="Where are your images ?" />
<param name="Preload" type="radio" default="0" label="Pre-loading"
description="The images load with the page ?">
<option value="0">Ne</option>
<option value="1">Da</option>
</param>
<param name="Opacity" type="list" default="8" label="Transparency"
description="Background Transparency">
<option value="0">Tansparent</option>
<option value="1">10%</option>
<option value="2">20%</option>
<option value="3">30%</option>
<option value="4">40%</option>
<option value="5">50%</option>
<option value="6">60%</option>
<option value="7">70%</option>
```

```
<option value="8">80%</option>
<option value="9">90%</option>
<option value="10">100%</option>
</param>
<param name="Wait" type="list" default="5" label="Wait" description="Time to wait
before ScrrrenSave turns on">
<option value="5">5 Seconds</option>
<option value="30">30 Seconds</option>
<option value="60">1 Minutes</option>
<option value="120">2 Minutes</option>
<option value="300">5 Minutes</option>
<option value="600">10 Minutes</option>
<option value="900">15 Minutes</option>
<option value="1800">30 Minutes</option>
</param>
<param name="Delay" type="list" default="3" label="Delay" description="Delay
between images">
<option value="2">2 Second</option>
<option value="4">4 Seconds</option>
<option value="8">8 Seconds</option>
<option value="10">10 Seconds</option>
<option value="12">12 Seconds</option>
<option value="15">15 Seconds</option>
<option value="20">20 Seconds</option>
</param>
</params>
</install>
```


8.5. Javascript za postavitev gumbov

Slika 76: Gumbi postavljeni v krogu

```
<style type="text/css"><!--  
#cc-circle img {border:none}  
--></style>  
<script type="text/javascript"><!--  
/*  
* @copyright (C) Marko Zabreznik  
*/  
var cc_circle = $("cc-circle");  
var cc_center = $("cc-center");  
cc_circle.width=800;  
cc_circle.height=500;  
/* */  
cc_circle.style.position = 'relative';  
var cc_links = new Array();  
var cc_i = 0;  
$$("#cc-circle a").each(function (e){  
e.style.position = 'absolute';  
e.style.display = 'block';  
if (e != cc_center) {  
cc_links[cc_i] = e;  
e.num = cc_i;  
cc_i+=1;  
}  
else {  
e.style.left= (cc_circle.width/2 - (e.getElement("img").width / 2))+ 'px';  
e.style.top= (cc_circle.height/2 - (e.getElement("img").height / 2))+ 'px';  
}  
});
```

```
cc_links.each(function (e){  
  
var deg = 2*Math.PI*e.num/cc_i;  
e.style.left = ( 250*Math.sin(deg) + cc_circle.width/2 - e.getElement("img").width / 2  
)+"px";  
e.style.top = ( 150*Math.cos(deg) + cc_circle.height/2 - e.getElement("img").height /  
2)+"px";  
});  
// --></script>
```

9. Viri in literatura

Linux Kubuntu:

<http://www.kubuntu.org/getkubuntu>

R-kiosk:

<https://addons.mozilla.org/en-US/firefox/addon/1659>

Joomla skupnost:

<http://www.joomla.org/>

Slovenski prevodi za joomla:

<http://www.slojoomla.si/>

Razvojna orodja:

<http://www.institut-ok.si>

Razširitve Za Joomla:

<http://extensions.joomla.org/>

eXplorer:

<http://extensions.joomla.org/extensions/core-enhancements/file-management/2630/details>

Joom!Fish:

<http://extensions.joomla.org/extensions/languages/multi%252dlingual-content/460/details>

Time Zone Clock:

<http://extensions.joomla.org/extensions/calendars-&-events/clocks/395/details>

jWeather:

<http://extensions.joomla.org/extensions/external-contents/weather/4055/details>

YOOmaps:

<http://extensions.joomla.org/extensions/photos-&-images/maps/4399/details>

RW e-razglednice:

<http://extensions.joomla.org/extensions/3593/details>

JoomKey:

<http://extensions.joomla.org/extensions/miscellaneous/6716/details>

Ultimate Content Display:

<http://extensions.joomla.org/extensions/content-&-news/articles-listing/2484/details>

Predloga yoo_horizon:

<http://www.yootheme.com/>

<http://demo.yootheme.com/>

Kioski:

<http://trioko.institut-okno.si>

Zaslone na dotik:

EV touch uporabni

<http://files.nullstate.com/uploads/TouchKit-2.05.2230-32b-k26.tar.gz>

3M kapacitivnostni

http://solutions.3m.com/wps/portal/3M/en_US/3MTouchSystems/TS/?WT.mc_id=www.3m.com/touch

Strežnik z vsebino:

<http://tic-velenje.institut-okno.si>

<http://eikiosk.institut-okno.si>

Elektronska Informacijska Točka E-Kiosk

VČERAJ

Zaprta sistem

- pogosto zastarela tehnologija, ki omejuje in je brez posodobitev
- drage licence

Samostojna enota

- stalna vsebina brez aktualnih novic z omejenim brskanjem ponavadi zastarelih informacij
- dolgi odzivni časi administratorov in prostorska omejitve

Ranljiva strojna oprema

- uporaba spleta zahteva miško in tipkovnico, uporaba možna le v zaprtih in varovanih prostorih v prisotnosti osebja
- hitra obraba strojne opreme

DANES

Odprt operacijski sistem

- hiter in varen operacijski sistem, samostojno posodabljan in nadgradljiv
- brez licenčne vezave

Vsebinski vmesnik

- vsebine aktualne
- enostavno in hitro posodabljanje
- neomejeno brskanje po spletu

Varnejša strojna oprema

- uporaba zaslona na dotik
- za brskanje ni potreba ne miška ne tipkovnica
- možna uporaba na prostem - 24 ur na dan
- uporaba ohranjevalnika zaslona podaljšana življenska doba

Dostopno vsakemu

- vrnitev na osnovno stran po določenem času, brisanje zasebnih podatkov
- velike tipke enostavnega uporabniškega vmesnika

Količina uporabnih informacij

Časovne omejitve delovanja

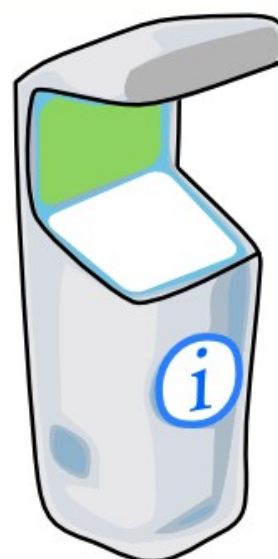
Prijaznost / dostopnost

Cena in vzdrževanje

Število obiskov

Slika 77: Elektronska informacijska točka E-kiosk